

Władze Litwy stawiają na rusyfikację »2

Połączenie tradycji i współczesności.
Noc Świętojańska w Rudominie »8-9

W okolicach dworca zostaną odtworzone
słynne sady Strumiły »10

Prace w ogrodzie w lipcu »20-21

Oreǳie Nausėdy: Musimy stawić czoła wyzwaniom, zanim mosty zaczną się walić

25 czerwca prezydent Gitanas Nausėda odczytał w Sejmie piąty i ostatni raport roczny swojej pierwszej kadencji. Wygłosił roczne sprawozdanie po tym, jak zapewnił sobie już reelekcję. Mówił o dużej dysproporcji w regionach oraz wewnętrznych problemach państwa, szczególną uwagę poświęcił stanowi edukacji. »12-13

Rozpoczyna się jubileuszowe Litewskie Święto Pieśni »7

Niepoprawne polskie nazwiska w rejestrze cmentarzy »14-15

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
01211-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

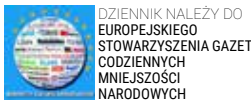
Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów w ramach konkursu Polonia
i Polacy za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsa-
miana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów i Fundacji „Pomoc Polakom na
Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Władze Litwy stawiają na rusyfikację

Dyskryminacja i rusyfikacja Polaków za pieniądze Państwa Litewskiego. Tak jednym zdaniem można określić wyniki konkursu zorganizowanego przez rządowy Fundusz Wspierania Mediów.

Ów nowy fundusz brnie dokładnie tropem przetartym przez swego poprzednika, czyli Funduszu Wspierania Prasy Radia i Telewizji. Trop niestety prowadzi w niebezpiecznym dla Litwy kierunku. W stronę Rosji.

Przed rokiem wyglądało, że władze Litwy rzeczywiście chciały zreformować swoją politykę medialną. Słusznie wówczas uznano, że ówczesny Fundusz Wspierania Prasy Radia i Telewizji źle służył interesom Litwy. Przede wszystkim zaniedbano kluczową dla państwa sąsiadującego z Rosją i Białorusią kwestię. Kwestię bezpieczeństwa informacyjnego.

NIE MOŻNA NIE WIDZIEĆ PO- ZIOMU INDOKTRYNACJI

Szczególnie rażąco wyglądała sytuacja w dziedzinie wspierania mediów mniejszości narodowych, w tym mediów polskich. Czy można nie widzieć, jak niebezpieczny poziom osiągnęła indoktrynacja litewskich Polaków przez rosyjską propagandę.

Państwo Litewskie przeznaczyło na rosyjskojęzyczne redakcje ponad PIĘĆ razy środków więcej niżli na wsparcie polskich redakcji.

Nowo powołany rządowy Fundusz Wspierania Mediów deklaruje, że jego celem jest „zapewnienie racjonalnego i rozsądnego wykorzystania środków państwa”. Po ogłoszeniu wyników podziału środków widzimy, że wedle Państwa Litewskiego, którego organem jest Fundusz, „racjonalnym i rozsądnym” jest przekazanie ponad 80 proc. pieniędzy przeznaczonych dla mediów mniejszości narodowych dla mediów wydawanych w języku rosyjskim. Media polskie na Litwie otrzymały zaledwie nieco ponad 15 proc. ze 171 tys. euro z ogólnej kwoty przydzielonej na media mniejszości narodowych. Czyli około 26 000 euro.

Osoby zajmujące się polityką medialną Litwy uznały,

że właśnie tyle wystarczy dla przeciwdziałania rosyjskiej propagandzie na Wileńszczyźnie. Przypominamy, że Polacy stanowią 6,5 proc. mieszkańców Litwy. Rosjanie 5 proc. ogółu. Białorusini 1 proc.

PYTANIA, KTÓRE MUSZĄ PAŚĆ

Nie negujemy potrzeby przeciwdziałania rosyjskiej propagandzie wśród rosyjskojęzycznych mieszkańców Litwy, jednak nie można nie postawić pytania, czym i kim była podyktowana potrzeba tak skandalicznej dysproporcji w podziale środków dla redakcji mniejszości narodowych. Państwo Litewskie przeznaczyło na rosyjskojęzyczne redakcje ponad PIĘĆ razy środków więcej niżli na wsparcie polskich redakcji. Patrząc na wyniki konkursu musimy zapytać, czy władze Litwy rzeczywiście tak chcą wspierać język rosyjski? Język, który, nie zapominajmy, jest ważnym narzędziem tzw. ruskiego mira. Mamy przy tym wszystkim nadzieję, że Polska nadal pozostaje strategicznym partnerem Litwy. ■

**Redakcja
„Kuriera Wileńskiego”**

**TVP
WILNO**

KURIER
WILEŃSKI

Dotrzyj do naszych Czytelników!

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, gabinet 12, tel./faks. 85 260 84 44,
e-mail: reklama@kurierwilenski.lt;

Zapraszamy w godz. 8:00-16:30 (w dni pracy)

Zjazd Związku Polaków na Litwie

29 czerwca br. w Domu Polskim w Wilnie (ul. Naugarduko 76) odbędzie się 17. Zjazd Związku Polaków na Litwie. Rejestracja delegatów o godz. 10:00, początek obrad o godz. 11:00. Zarząd Główny Związku Polaków na Litwie

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Jaka polityka informacyjna?

Rajmund Klonowski

Ogłoszono właśnie, że rosyjskie instytucje zablokowały dostęp do wielu europejskich portali internetowych. Spośród litewskich wymienia się 15min, lrytas ir lrt, ale na liście nie ma innego giganta — delfi. Czy to dlatego, że delfi pozyskuje granty na rusyfikowanie w naszej przestrzeni informacyjnej, a pozostali — nie?

Warto się w tym kontekście zastanowić nad czym

innym. Rosyjska przestrzeń informacyjna jest rosyjska — nikt spoza niej nie ma tam wstępu, blokowane są portale, sygnał telewizji i media społecznościowe, niekontrolowane przez kremlowski reżim. Tymczasem przestrzeń informacyjna Europy, w tym Litwy, staje się również coraz bardziej rosyjska — wydawane są setki tysięcy euro na tworzenie rosyjskojęzycznych mediów i utrzymywanie imigrantów ze wschodu w rosyjskojęzycznym getcie, bez po-

trzeby integracji choćby przez naukę podstaw języków europejskich. Co więcej, pojawiają się głosy, że derusyfikacja naszej przestrzeni publicznej byłaby „nierozważna”.

Czy należy rozumieć, że „rozważna” jest rusyfikacja? Czyli jak — przestrzeń rosyjska ma być rosyjska, a przestrzeń europejska — także coraz bardziej rosyjska? Dla kogo dokładnie taki układ ma być korzystny i czemu to my mamy to uważać za „rozważne”? ■

Rutte nowym sekretarzem NATO

Rada Północnoatlantycka podjęła decyzję o wyborze premiera Holandii Marka Ruttego na stanowisko kolejnego sekretarza generalnego NATO. Rutte zastąpi Norwega Jensa Stoltenberga. Szef rządu Holandii obejmie funkcję 1 października br., gdy wygaśnie kadencja Stoltenberga, stojącego na czele Sojuszu od 1 października 2014 r.

Sekretarz generalny to najwyższy rangą przedstawiciel NATO. Osoba ta odpowiada za kierowanie procesem konsul-

tacji i podejmowania decyzji w sojuszu oraz zapewnianie, że postanowienia te są wdrażane.

Nowy sekretarz generalny NATO Mark Rutte to najdłużej urzędujący premier Holandii; ma reputację „teflonowego” — bo mimo licznych afer w holenderskiej polityce nic się do niego „nie przykleiło”. Rutte zasłynął też z dobrych kontaktów zarówno z obecnym prezydentem USA Joe Bidenem, jak i byłym Donaldem Trumpem.

Wybór Ruttego już skomentował Kreml. Oznajmił, że

NATO jest wrogię wobec Rosji i w związku z tym Moskwa nie spodziewa się zmiany na linii polityki NATO.

Mark Rutte, o ile jest politykiem docenianym przez kraje bałtyckie, w tym Litwę, jednocześnie był przez nie krytykowany, że przez dekadę nie udało mu się podnieść wydatków Holandii na obronność do 2 proc. PKB, wypomina też wspieranie gazociągu Nord Stream w 2011 r. ■

Opr. A. K. na podst. PAP, mat. pras., inf. wł.

Imieniny

27 czerwca
Bożydara, Cyryla,
Jana, Joanny, Marii,
Maryli, Samsona, Te-
resy, Włodzisława.

28 czerwca
Ireneusza, Jakerta, Jó-
zefa, Leona, Leony, Lu-
bomira, Marceli, Pawła.

Cytat dnia

„Handlarze i przemytnicy narkotyków to mordercy” — powiedział w środę papież Franciszek podczas audiencji generalnej w Watykanie. Podkreślił, że moralnym obowiązkiem jest położenie kresu produkcji substancji odurzających i handlowi nimi.

Liczba dnia 136 000 000

euro — tyle dodatkowo na cele obronne przeznaczył rząd Litwy.

„Przymierz skrzydła”: w rejonie wileńskim obchodzono rozpoczęcie tygodnia opieki nad dziećmi

„Żadne dziecko nie jest za duże i nigdy nie jest za późno” – takie słowa 25 czerwca upiękшыły hol Samorządu Rejonu Wileńskiego, gdzie odbyło się otwarcie tygodnia opieki nad dziećmi „Przymierz skrzydła”.

„Dzieci są naszą przyszłością. Zasługują na to, aby wiedzieć, czym jest miłość i rodzina, dlatego w tym tygodniu zwróćmy szczególną uwagę na pielęgnowanie, opiekę i dobro naszej przyszłości. Porozmawiajmy o opiece, zanieśmy przesłanie dla społeczeństwa i pomóżmy najbardziej potrzebującym pomocy” – powiedziała Edyta Tamošiūnaitė, wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Dzięki corocznemu tygodniowi opieki nad dziećmi w samorządzie rejonu wileńskiego i w całym kraju zamierza się edukować mieszkańców w zakresie opieki nad dziećmi i obchodzić Dzień Opiekuna. Ten tydzień jest poświęcony rozmowie o opiece, jej ważności, roli i znaczeniu opiekuna, podziękowaniu opiekunom za ich pracę i wkład w wychowanie przyszłych pokoleń.

W tym roku wydarzenia tygodnia opieki nad dziećmi będą

Choć dokłada się wszelkich starań, aby zaspokoić potrzeby dzieci wychowujących się w placówce pieczy zastępczej, tworzy się opiekę socjalną i środowisko przyjazne rodzinie, ale opiekunowie mogą wnieść większy wkład w dobro dziecka swoją szczerą pracą i czasem.

trwały od 25 czerwca do 1 lipca. Dzieciom, które straciły rodziców, należy dać skrzydła, aby mogły latać i korzenie, do których będą mogły wrócić. Dlatego symbolem tegorocznego tygodnia opieki nad dziećmi są skrzydła.

Skrzydła, które może przymierzyć każdy chętny w holu Samorządu Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) wy-

konała Bożena Naruszewicz, artystka z rejonu wileńskiego, członek Stowarzyszenia Litewskich Literatów Polskich, Związku Malarzy Polskich „Elipsa” i Związku Litewskich Twórców Ludowych.

„Kwestia opieki jest bardzo bliska mojej rodzinie. Dziesięć lat temu mój mąż i ja postanowiliśmy zostać rodzicami zastępczymi, a następnie rodzicami adopcyjnymi, w ten sposób powiększając naszą rodzinę. Przeszliśmy przez wszystkie procesy, doskonale zdajemy sobie sprawę z wyzwania, ale najbardziej cieszą nas wspólne osiągnięcia, niezliczone chwile szczęścia i każda chwila spędzona razem” – podzieliła się swoim doświadczeniem Krystyna Malinowska, kierownik działu Opieki Społecznej dla Rodziny i Dziecka Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego.

5.>>

▮ Tydzień opieki nad dziećmi „Przymierz skrzydła” nosi tę nazwę nie przez przypadek Fot. Samorząd Rej. Wil.

4.>>

Tomasz Pileckas, kierownik Centrum Dobrobytu Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego, zwrócił uwagę na znaczenie troski o dzieci pozostawione bez rodzin. Choć dokłada się wszelkich starań, aby zaspokoić potrzeby dzieci wychowujących się w placówce pieczy zastępczej, tworzy się opiekę socjalną i środowisko przyjazne rodzinie, ale opiekunowie mogą wnieść większy wkład w dobro dziecka swoją szczerą pracą i czasem.

Kiedy dzieci dorastają w rodzinach zastępczych, otrzymują więcej wartościowego czasu i uwagi, mogą rozmawiać, więcej uwagi poświęca się rozwojowi ich umiejętności i zdolności.

Kiedy dzieci dorastają w rodzinie, zapewnia się dziecku jeden z najważniejszych warunków – bezpieczeństwo.

Bezpieczne środowisko zapewnia stabilność, która pomaga nie bać się podejmować decyzji, stawiać czoła wyzwaniom życia i pomaga być gotowym na nieznane zwroty losu, ponieważ w pobliżu zawsze są ludzie, którzy w razie potrzeby podają pomocną dłoń. ■

W samorządzie rejonu wileńskiego odbyła się akcja poświęcona rodzinom zastępczym. Fot. Samorząd Rejonu Wileńskiego

W ambulatorium w Mickunach – uzupełnił się zespół medycyny rodzinnej

Uzupełniły się szeregi lekarzy i pielęgniarek w ambulatorium w Mickunach. Do zespołu medycyny rodzinnej ambulatorium w Mickunach dołączyła rezydentka medycyny rodzinnej Anna Wołk i pielęgniarka praktyki ogólnej Alina Machniewicz.

W AMBULATORIUM:

- są świadczone usługi ambulatoryjnej osobistej opieki zdrowotnej dla pacjentów różnych grup wiekowych;
- usługi świadczone są sposobem kontaktowym i zdalnie;
- w pilnych przypadkach w ambulatorium wykonywane są następujące badania: badanie białka C-reaktywnego, glukozy i ogólne badania moczu;
- w przypadku pozostałych badań krwi krew pobierana jest w przychodni i przekazywana w celu zbadania do laboratorium diagnostyki klinicznej Centralnej Przychodni Rejonu Wileńskiego;

- zapewniona jest miła komunikacja i indywidualne podejście do zdrowia pacjenta;
- zespół jest w stanie świadczyć usługi w języku litewskim, rosyjskim, polskim, angielskim.

Zapraszamy pacjentów do rejestracji w gabinecie lekarki Anny Wołk.

Tel. ambulatorium +370 5 238 6267.

GODZINY PRACY LEKARKI:

- w parzyste dni robocze miesiąca: **8:30-12:00**
- w nieparzyste dni robocze miesiąca: **12:00-16:00**

Strony przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

■ Ambulatorium w Mickunach uzupełniło szeregi

GOSPODARKA Fazer Lietuva zamyka piekarnię w Kownie

Fazer Lietuva, fińska spółka kapitałowa międzynarodowej grupy piekarniczo-cukierniczej Fazer, zwalnia 182 z 218 pracowników, ponieważ planuje zamknąć swoją piekarnię w Kownie, donosi Służba Zatrudnienia. W kwietniu spółka ogłosiła, że rozważa połączenie swoich bałtyckich piekarni w jedną jednostkę w łotewskim mieście Uogre. Według Centrum Rejestrów, Fazer osiągnął w ubiegłym roku zysk netto w wysokości 944,8 tys. euro, 2,2 razy więcej niż w 2022 r. (426,9 tys. euro) i wygenerował przychody w wysokości 237 mln euro, co oznacza wzrost o 10 proc. (21,5 mln euro).

POLITYKA Opóźnianie nominacji kandydata do KE grozi porażką Litwy

Podczas gdy rada koalicji rządzącej planuje w czwartek dyskusję na temat Komisji Europejskiej (KE), przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen mówi, że zwłoka konserwatywistów we wskazywaniu kandydatów naraża Litwę na ryzyko przegranej w przyznawaniu tek Komisji Europejskiej. „To bardzo niebezpieczna strategia, ponieważ istnieje ryzyko, że Litwa, nie rząd, nie konserwatyści, nie prezydent, nawet nie Sejm, ale Litwa jako całość, przegra, ponieważ zostaniemy bez przejścia przez pierwszy etap, kiedy wszyscy inni będą mieli nie tylko kandydatów, ale także uzgodnione teki” — powiedziała Čmilytė-Nielsen w środę dla Żinių radijas, zapytana, jak zareaguje na brak kandydata.

Zauważyła, że nazwisko ministra spraw zagranicznych Gabrieliusa Landsbergisa było do tej pory najbardziej popularne wśród kandydatów, ale prezydent Gitanas Nausėda może nie zaakceptować jego kandydatury.

ŚRODOWISKO Tempo renowacji bloków jest zbyt wolne

Tempo renowacji budynków wielorodzinnych jest zbyt wolne i planowane są działania mające na celu jego przyspieszenia, mówi Gvidas Dargužas, dyrektor Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi (APVA). „Do renowacji jest 36 tys. bloków mieszkalnych, a na dzień dzisiejszy odnowiono 4 400, co stanowi 12 proc. wszystkich budynków do renowacji. (...) W tej chwili (cel renowacji 1 tys. bloków mieszkalnych rocznie — przyp. red.) nie jest osiągalny, ale tempo renowacji w ostatnich latach było podobne, z około 350 blokami mieszkalnymi, które są ukończone w ciągu roku” — powiedział Dargužas radiu LRT w środę 26 czerwca. „1 tys. budynków mieszkalnych rocznie to ambitny cel i moim zdaniem można go osiągnąć. Wykonujemy wiele pracy, aby tak się stało” — dodał. Według dyrektora APVA, planowany jest przegląd procesu realizacji projektu.

SEJM Dodatkowe fundusze na obronność i wynagrodzenia nauczycieli

Rada Ministrów zdecydowała w środę 26 czerwca, o przeznaczeniu dodatkowych środków na obronę narodową i pensje dla nauczycieli. Zgodnie z propozycją Ministerstwa Finansów, dodatkowe 136 mln euro zostanie przeznaczone na obronę narodową w tym roku. Pożyczone środki mają przyspieszyć realizację projektów zbrojeniowych: 51 mln euro zostanie przeznaczone na zaliczki na systemy obrony powietrznej średniego zasięgu, 45 mln euro na mobilne

systemy obrony powietrznej krótkiego zasięgu i 40 mln euro na bojowe wozy piechoty. Według minister finansów Gintarė Skaistė, decyzja ta sprawi, że jeszcze w tym roku finansowanie obronności Litwy wyniesie 3 proc. produktu krajowego brutto (PKB). Tegoroczny budżet państwa na obronę narodową obejmował ponad 2 mld euro, czyli ok. 2,75 proc. PKB. W środę rząd przeznaczył również dodatkowe 31,9 mln euro na podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli od września. Ma to na celu podniesienie średniego wynagrodzenia nauczycieli do 130 proc. średniego krajowego wynagrodzenia miesięcznego. Po przyjęciu budżetu krajowego w grudniu ub. roku, wynagrodzenia nauczycieli zostały zwiększone o 10 proc. od stycznia tego roku, a od września postanowiono zwiększyć je o 10 proc.

KOWNO Rozpoczął się montaż rzeźby Aleksandra Jagiellończyka

Rzeźba Aleksandra Jagiellończyka, wielkiego księcia litewskiego i króla Polski, została wzniesiona w pobliżu Parku Pokoju w Kownie i ma zostać oficjalnie odsłonięta 15 lipca, w rocznicę bitwy pod Grunwaldem. Według władz miejskich Kowna, pomnik Aleksandra Jagiellończyka, stworzony przez ukraińskich rzeźbiarzy, zostanie zainstalowany na cokole u zbiegu alei Witolda i ulicy Miško. Rzeźba księcia z brązu została odlana w Kijowie przez ukraińskich rzeźbiarzy Olesia Sydoruka i Borysa Kryłowa, którzy stworzyli również „Żołnierza Wolności”, który stoi obok Zamku Kowieńskiego.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. ELTA
alicia.klonowska@kurierwileński.lt

Jubileuszowe Litewskie Święto Pieśni: 14 wydarzeń, blisko 40 tys. uczestników

Honorata Adamowicz

Start jubileuszowego święta, czyli pierwszy koncert, dobędzie się w sobotę 29 czerwca w Dolinie Piosenki w Kownie.

Natomiast w niedzielę 30 czerwca o godzinie 21:00 na Placu Katedralnym w Wilnie odbędzie się specjalne wydarzenie z okazji stulecia festiwalu pod tytułem „Šimtmečio vakaras” („Wieczór Stulecia”). Tygodniowy program obejmuje 14 wydarzeń — widowiskowych koncertów, wystaw i występów w różnych gatunkach muzycznych. Święto zakończy się 6 lipca w wileńskim parku Zakret (Vingis) uroczystym koncertem, w finale którego zabrzmie pieśń „Kur giria žaliuoja”, która stała się już nieoficjalnym hymnem tego wydarzenia.

„ŻEBY SIĘ PUSZCZA ZIELENIŁA”

— W tym roku mamy bardzo piękny motyw przewodni pod hasłem „Kad giria žaliuotų” (pol. „Żeby się puszcza zieleniła”). Pod tym hasłem, we wszystkich wydarzeniach festiwalowych, we wszystkich programach festiwalu, będziemy zapraszać ludzi do refleksji nad życiem jako wartością w najszerszym tego słowa znaczeniu, zarówno życiem przyrody, życiem człowieka, jak i życiem kultury i historii kraju. Świętując stulecie, zastanowimy się, co możemy zrobić dzisiaj, aby za 100 lat Festiwal Piosenki nadal kwitł, las nadal był zielony, a Litwa była tak piękna jak dziś — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ieva Krivickaitė, starsza koordynatorka ds. Komunikacji Święta Pieśni.

Zapowiada się, że Święto Pieśni będzie największym tegorocznym wydarzeniem kulturalnym na Litwie. Z 14 zaplanowanych kon-

Już w najbliższy weekend rozpoczyna się Litewskie Święto Pieśni, które w tym roku obchodzi stulecie swego istnienia.

Szacuje się, że ogółem udział w jubileuszowym wydarzeniu weźmie blisko 40 tys. uczestników **Fot. organizatorzy**

certów aż 10 będzie darmowych. Ponad 2 tys. uczestników święta przyjedzie z 21 państw. Szacuje się, że ogółem udział w jubileuszowym wydarzeniu weźmie blisko 40 tys. uczestników.

SPECJALNE WYDARZENIE Z OKAZJI STULECIA FESTIWALU

— 30 czerwca o godzinie 21:00 na Placu Katedralnym odbędzie się specjalne wydarzenie z okazji stulecia festiwalu pod tytułem „Šimtmečio vakaras” („Wieczór Stulecia”). Podczas uroczystości przypomnimy historię Święta Pieśni przez pryzmat osobistych historii, oglądając zdjęcia z archiwów i albumów rodzinnych. Zobaczymy, co te zdjęcia mówią nam o tym wyjątkowym festiwalu i oczywiście posłuchamy bardzo znanych wykonawców, takich jak Baltos Varnos, Aistė Smilgevičiūtė, Loreta Sungailienė, którzy będą dzielić scenę z chórami. Na koncercie wystąpi Wileński Chór Państwowy, chór chłopców „Ažu-

oliukas” i chór dziewcząt „Liepatės”. Będzie to bezpłatne, widowiskowe i piękne wydarzenie na Placu Katedralnym — zaznacza Ieva Krivickaitė.

MA PAŚĆ REKORD LICZBY UCZESTNIKÓW

Podczas Święta Pieśni Wilno przyjmie rekordową liczbę uczestników — 37 tys. Wystąpi m.in. dziecięcy chór łączony, składający się z 800 chórzystów z całej Litwy. Większość koncertów odbędzie się w stolicy.

— Ogromne wrażenie powinien zrobić Dzień Piosenki, który odbędzie się 6 lipca w wileńskim parku Vingis o godzinie 20:30. W programie Dnia Piosenki znajdą się zarówno zupełnie nowe utwory stworzone specjalnie z okazji stulecia festiwalu, jak i utwory, które są częścią złotego jubileuszu Święta Pieśni — mówi Ieva Krivickaitė

Dzień Piosenki będzie częściowo bezpłatnym wydarzeniem — czyli wstęp będzie bezpłatny tylko dla osób stojących; miejsca siedzące natomiast będą płatne. ■

Połączenie tradycji i współczesności. Noc Świętojańska w Rudominie

Jedna z największych imprez świętojańskich na Litwie odbyła się w Rudominie. „Według naszych szacunków w ciągu całej nocy udział w wydarzeniu mogło wziąć nawet 10 tys. osób” — mówi Wioleta Cereszka, dyrektorka Centrum Kultury w Rudominie.

Ilona Lewandowska

Najkrótsza noc w roku jest hucznie obchodzona w Rudominie od wielu lat i stała się najważniejszym z wydarzeń organizowanych przez Centrum Kultury w Rudominie. W tym roku ponownie organizatorzy mówią o rekordowej widowni.

KOLEJNY REKORD W RUDOMINIE I ZAPROSZENIE DO MIEDNIK

— Bardzo się cieszę, że z roku na rok liczba widzów się zwiększa. W ubiegłym roku myśleliśmy, że padł rekord, ale okazało się, że tym razem nasza propozycja zainteresowała dwukrotnie większą liczbę osób. Oczywiście nie wszyscy byli przez cały czas z nami, ale w ciągu całej zabawy wzięło w niej udział ok. 10 tys. osób. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Rudominy, można mówić bez wątplenia o bardzo dużym zainteresowaniu imprezą. Widać, że imprezy masowe w tej części rejonu wileńskiego są bardzo oczekiwane i potrzebne, ponieważ przyjeżdżają na nie goście z innych miejscowości, w tym nie-

mało również z Wilna — mówi dyrektorka CKR w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

— CKR świetnie spisało się pod

Jak widać masowe, rozrywkowe koncerty są w rejonie wileńskim bardzo potrzebne. Noc Świętojańska w Rudominie zajmuje bardzo ważne miejsce w kalendarzu imprez kulturalnych w rejonie, ma swój charakter, który bardzo odpowiada widowni.

względem organizacyjnym, bez wątpienia była to bardzo udana impreza. Jak widać masowe, rozrywkowe koncerty są w rejonie wileńskim bardzo potrzebne. Noc Świętojańska w Rudominie zajmuje bardzo ważne miejsce w kalendarzu imprez kulturalnych w rejonie, ma swój charakter, który bardzo odpowiada widowni. Ta oferta kulturalna w rejonie stale się

poszerza, w najbliższych tygodniach rozpoczniemy nowy festiwal muzyczny na Zamku w Miednikach, który, mam nadzieję, spotka się również z zainteresowaniem widowni — powiedział nam Edward Kiejzik, doradca mera rejonu Wileńskiego Roberta Duchniewicza.

ZABAWA DLA KAŻDEGO — IDUŻEGO, I MAŁEGO

Jakie atrakcje przygotowali organizatorzy? Bogaty program artystyczny połączony został z tradycyjnymi zabawami jak plectenie wianków, ognisko świętojańskie, zabawy, tańce, konkursy. Szczególnie podczas zabawy wyróżnieni zostali wszyscy solenizanci, a więc Janowie, Janiny, Wandy, Danuty i Zenony, z których każdy otrzymał nie tylko moc życzeń, ale także wianek z liści dębowych. Podczas wydarzenia wystąpiły lokalne zespoły, jak wizytówka Rudomina — Zespół Pieśni i Tańca Ludowego „Rudomianka” a także goście.

9.>>

■ Szacuje się, że udział w obchodach Nocy Świętojańskiej w Rudominie mogło wziąć nawet 10 tys. osób

8.>>

Widzowie mogli zobaczyć zespół taneczny „Smile TM” działający przy Centrum Kultury w Solecznikach, w którego repertuarze są tańce różnych narodów, stylów i gatunków, duet Enrique Santos i Patrycji Łuszczynskiej, który przygotował show inspirowane muzyką latynoamerykańską. Nie zabrakło również gości z Polski — gwiazdą wieczoru był zespół „Weź Nie Pytaj” ze Śląska Cieszyńskiego. Artysty łączą muzykę rozrywkową z góralską, a zespół słynie z energetycznych występów na żywo, podczas których zachęca publiczność do wspólnej zabawy.

Jedną z większych atrakcji, jakie przygotowało Centrum Kultury w Rudominie, był pokaz laserowy połączo-

Jedną z większych atrakcji był pokaz laserowy połączony z oprawą muzyczną realizowaną przez DJ Jovaniego

Podczas „szukania kwiatu paproci” dobry nastrój widzom zapewniały skoczne tańce ludowe

ny z oprawą muzyczną realizowaną przez znanego doskonale na Litwie DJ Jovaniego. Na najbardziej wytrzymałych czekała dyskoteka, a wspaniałą muzyczną atmosferę zapewnił zespół „Deja Vu”.

***

Organizatorzy serdecznie dziękują swoim partnerom: Samorządowi Rejonu Wileńskiego, Starostwu Gminy Rudomino, spółce AB Vilniaus Paukštynas oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego, aby święto było udane.

Fot. Centrum Kultury w Rudominie

**TVP
WILNO**

Fazer Lietuva szykuje się do zwolnień pracowników

Fazer Lietuva, litewski oddział fińskiej międzynarodowej grupy Fazer zajmującej się produkcją wyrobów piekarniczych i cukierniczych, zwalnia 182 z 218 pracowników, planując zamknięcie piekarni w Kownie. Na łamach „Kuriera Wileńskiego” już pisaliśmy o tym w kwietniu. Wtedy firma rozważała połączenie swoich bałtyckich piekarni w jedną jednostkę w łotewskim mieście Ogre. Teraz te plany realizuje.

Anne Mere, dyrektor zarządzająca Fazer Bakery Baltics, powiedziała, że firma zdecydowała się połączyć całą produkcję w jednej nowoczesnej piekarni w Ogre.

„Wynika to z faktu, że konsumpcja pakowanych produktów wypiekanych w krajach bałtyckich spada od kilku lat z rzędu, a bałtycki rynek piekarniczy spadł o 2 proc. w ciągu roku. Konsumenci stali się bardziej wrażliwi na ceny, a rynek jest coraz bardziej zależny od promocji, co prowadzi do ostrzejszej konkurencji cenowej i niższych marż” — powiedziała Mere.

Nowy magazyn, strefa załadunku i magazyn produktów mrożonych są obecnie budowane w Ogre na Łotwie, a proces relokacji rozpocznie się jesienią, przenosząc produkcję do jednej lokalizacji.

Fazer Bakery Baltics zapewnia, że firma wspiera zwalnianych pracowników i pomaga im w znalezieniu nowej pracy. Zwolnienia będą miały miejsce od 30 września.

**Opr. A. K. na podst. BNS
Fot. opr. cyfr.**

W okolicach dworca zostaną odtworzone słynne sady Strumiłły

Justyna Giedrońc

Wilnianie są zapraszani na spotkanie online z autorami projektu.

— 9 lipca o godz. 18.00 zapraszamy do udziału w spotkaniu online za pośrednictwem platformy Teams mieszkańców tej dzielnicy oraz wszystkich zainteresowanych tym projektem. Architekci uwzględnią uwagi i spostrzeżenia pomocne w realizacji projektu. Następnie przystąpią do przygotowania projektu technicznego, który zostanie zaprezentowany społeczności — zapowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Gabrielus Grubinskas, rzecznik prasowy samorządu stołecznego.

TERENY ZIELONE I STREFY REKREACYJNE

Już dawno samorząd zamierzał zagospodarować tereny przydworcowe. „W ramach projektu na obszarze graniczącym z dworcem autobusowym pojawi się zazieleniony skwer Šv. Stepono, między ulicami Liepkalnio i Pelesos — skwer Šviesos, zaś przy dworcu autobusowym — sady Strumiłły. Obecnie terytorium to służy przede wszystkim jako parking samochodowy, okolicznym mieszkańcom brakuje terenów zielonych i stref rekreacyjnych. Osoby podróżujące też będą mogły tu odpocząć oraz spędzić czas czekając na autobus czy pociąg” — mówi Laura Kairienė, główny architekt miasta.

PROPAGOWAŁ OGRODNICTWO I SADOWNICTWO

Dziś trudno sobie wyobrazić, że tuż za Bramą Rudnicką (znajdowała się u wylotu Rudnickiej na Zawalną) w pierwszej połowie XIX w. były rozległe sady i ogrody założone przez Józefa Strumiłłę (1774–1847).

Słynny botanik, ogrodnik, adwokat i działacz społeczny studiował prawo na uniwersytecie w Wilnie.

Niezagospodarowany obszar położony między ulicami V. Šopeno, Šv. Stepono i Sodų zostanie uporządkowany i zazieleniony. Planuje się tu odtworzyć słynne sady Strumiłły.

Sady Strumiłły rozciągały się aż do dworca kolejowego. Dworzec kolejowy w Wilnie w 1918 r. Fot. www.kresy.org.pl

W 1811 r. założył pielęgnowany w sposób naukowy duży ogród z drzewami owocowymi, kwiatnikami, inspekta- mi i oranżerią.

Vladas Drema pisze, że sady i ogrody Strumiłły znajdowały się też na terenach obecnych ulic Sodų (Sadowej) i Gėlių (Kwiatowej) i rozciągały się aż do teraźniejszych dworców: kolejowego i autobusowego.

Józef Strumiłło (1774–1847) jako pierwszy na Litwie upowszechniał podstawową wiedzę na temat ogrodnictwa. Propagował ogrodnictwo i sadownictwo w „Dzienniku Wileńskim”, w osobnych wydaniach zamieszczał katalogi sprzedaży roślin, reklamował gatunki kwiatów i nasion. Najważniejsze dzieło Strumiłły — trzytomowe studium „Ogrody północne” (1820) doczekało się ośmiu wydań. Wspomina je Czesław Miłosz w wierszu „Bogini”:

Ile odmian grusz i jabłoni w naszych ogrodach! /Prowadzonych jak zalecają Ogrody północne Strumiłły/I porzeczeki, i agresty, dereń i berberys, /Na wielkie

smażenie konfitur, /Kiedy twarze gospodyń rozpalone od stania przy płycie (...).

Znaczący jest napisany przez Strumiłłę podręcznik pszczelarstwa, zawierający m.in. przepisy na wyrób miodów pitnych i win miodowych. W dworcach litewskich wina i miody Strumiłły były popularne aż do I wojny światowej.

POCHOWANY W WILNIE

Zmarł w Wilnie, pochowany został na Cmentarzu Bernardyńskim.

Napis na jego grobie głosi: „Tu spoczywa/ Józef Strumiłło/ Radca Honorowy i Kawaler/ Pamięć prac Jego poświęconych dobru/ publicznemu i rozkrzewianiu/ ogrodnictwa w kraju długo trwać będzie”.

Jego imieniem w 1991 r. nazwano ulicę w dzielnicy Naujininkai. Z działalnością słynnego ogrodnika związana jest także nazwa obecnej ulicy Sodų.

Położona w okolicach dworca ulica dawniej nosiła nazwę Strumiłłowskiej. ■

Wzrośnie akcyza na alkohol, tytoń i paliwo, aby zwiększyć fundusze na obronność

Sejm przyjął pakiet tzw. podatków obronnych, zainicjowany w celu zwiększenia finansowania obronności narodowej do 3 proc. produktu krajowego brutto (PKB).

Aby osiągnąć ten cel, parlament podwyższył podatek od osób prawnych oraz akcyzę na alkohol, wyroby tytoniowe i paliwa oraz uchwalił tzw. ustawę o funduszu obronnym. Sejm ustalił także, że w latach 2025-2030 co roku będzie przeznaczanych 25 mln euro dla samorządów na projekty związane z ochroną cywilną ludności.

Fundusz obronny będzie przeznaczony na gromadzenie środków, które zaspokoją potrzeby wzmocnienia zdolności obronnych państwa i bezpieczeństwa cywilnego. Przeciwno najbardziej głosowali przedstawiciele Związku Litewskich Chłopów i Zielonych. Poseł z ramienia „chłopów” Dainius Gaižauskas stwierdził, że nowelizacja przepisów zwiększy podatki i że najbardziej odczują to osoby o najniższych dochodach.

W przyszłym roku dodatkowych środków będzie nieco mniej niż planowano, ale podwyższone podatki pozwolą na zwiększenie środków na obronę narodową o kilkaset milionów euro rocznie. Zakłada się, że uchwalona przez Sejm ustawa pozwoli na pełne zaspokojenie potrzeb w zakresie finansowania obronności i zebranie dodatkowo około 300 mln euro.

W 2025 r. środki na obronę będą nieco mniejsze niż pierwotnie planował rząd, gdyż Sejm zdecydował się na wolniejszą podwyżkę akcyzy na paliwa i papierosy. Około 60 mln w przyszłym roku do funduszu trafi z przedłużonego tzw. podatku solidarnościowego od banków i 40 mln euro z podwyżki akcyzy na wyroby tytoniowe i alkohol; podwyżka podatku od zysku pozwoli otrzymać dodatkowe ok. 40 mln. euro.

WPLYW AKCYZY NA PALIWA I NA PŁYN DO E-PAPIEROSÓW

W 2025 r. w związku z podwyżką akcyzy wpływ na cenę wszystkich rodzajów paliw wyniesie 3 centy, a w 2026 r. — kolejne trzy. Szacuje się, że z powodu planowanej akcyzy inflacja w 2025 r. wzrośnie o dodatkowe 0,13 proc.

Ustalone przez parlament stawki akcyzy na napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe będą obowiązywać w latach 2025-2027. Sejm podniósł także 2,5-krotnie więcej niż planował to rząd, akcyzę na płyn do e-papierosów, której stawka będzie co roku rosła o 150 proc. ■

**Opr. Aleksander Borowik
na podst. agencji inf.**

W latach 2025-2027 akcyza na płyn do e-papierosów co roku będzie rosła o 150 proc. Fot. Freepik.com

Paragraf za narkotyki, w tym dla babci

Do Sądu Okręgowego w Kownie przekazano sprawę karną, w której trzech mieszkańców Kowna jest oskarżonych o dysponowanie substancjami odurzającymi.

Według Prokuratury Generalnej, w marcu br. mężczyzna nielegalnie kupił jedną foliową paczkę marihuany od innej osoby bez zamiaru sprzedaży. Substancje były rozprawdane przez 21-letnią kobietę z Kowna. Dziewczyna sprzedała wspomnianemu mężczyźnie jedną foliową paczkę marihuany, a podczas przeszukania funkcjonariusze znaleźli w jej domu kolejne 10 torebek z konopiami indyjskimi.

Według prokuratury, przed przeszukaniem dziewczyna przekazała część substancji odurzających swojej babci. Gdy kobieta została zatrzymana na ulicy przez funkcjonariuszy policji, w jej ubraniu znaleziono pudełko z 29 foliowymi paczkami zawierającymi około 48 gramów marihuany.

Kodeks karny przewiduje maksymalną karę pozbawienia wolności do 2 lat za nielegalne posiadanie środków odurzających bez zamiaru ich rozprawdania oraz od dwóch do 8 lat pozbawienia wolności za posiadanie w celu ich rozprawdania.

Służby alarmują, że narkotyki ponownie stają się dużym problemem. Polską ostatnio wstrząsnęły przypadki rzekomego zażywania fentanylu, silnego opioidu, który łatwo przedawkować.

**Opr. A. K. na podst. BNS,
mat. pras., inf. wł.
Fot. ELTA**

Orędzie Nausėdy: Stawić czoła wyzwaniom, zanim mosty zaczną się walić

Honorata Adamowicz

Wygłosił roczne sprawozdanie po tym, jak zapewnił sobie już reelekcję.

Prezydent mówił o dużej dysproporcji w regionach oraz wewnętrznych problemach państwa, szczególną uwagę poświęcił stanowi edukacji. Politolog i publicysta Kęstutis Girnius ocenił orędzie prezydenta jako kompetentne, ale stwierdził, że zabrakło w nim kwestii wydatków na obronę, opiekę społeczną i jaka powinna być równowaga między tymi dwoma aspektami.

— Orędzie prezydenta było naprawdę dobre. Skrytykował rząd, ale nie za bardzo. Podkreślił w swoim przemówieniu, że wszyscy muszą konstruktywnie współpracować. Skupił się na sprawach wewnętrznych państwa, na tym, jak budować państwo dobrobytu, a myślę, że to jest dla ludzi o wiele ważniejsze niż wojna na Ukrainie czy budżet obronny. Co ciekawe, budżetowi obronnemu i polityce zagranicznej poświęcono stosunkowo niewiele uwagi. A można by pomyśleć, że w tych okolicznościach należałoby to bardziej akcentować. Istnieją dwa powody, dla których prezydent poświęcił mniej miejsca w swoim przemówieniu wojnie i obronności. Pierwszym powodem jest to, że ludzie mniej przejmują się tymi kwestiami, a bardziej sprawami wewnętrznymi, które mają wpływ na ich codzienne życie. Drugim powodem jest to, że Litwini są dość zjednoczeni. Większość uważa, że musimy wydawać więcej na obronę, że musimy mocno wspierać Ukrainę — czyli to nie jest tutaj kontrowersyjna rzecz i ludzi nie trzeba przekonywać — ocenia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Kęstutis Girnius.

KOMPETENTNY RAPORT

Orędzie jest obowiązkiem nałożonym na prezydenta przez Kon-

25 czerwca prezydent Gitanas Nausėda odczytał w Sejmie piąty i ostatni raport roczny swojej pierwszej kadencji.

„Nigdy głos nowoczesnego państwa litewskiego nie brzmiał tak głośno na arenie międzynarodowej” — podkreślił prezydent Gitanas Nausėda

stytucję RL. Roczne raporty na temat sytuacji na Litwie oraz polityki wewnętrznej i zagranicznej Republiki Litewskiej są przedstawiane przez głowę państwa w Sejmie od 1993 r.

— Był to dość dobry i kompetentny raport. Nie można skrytykować tutaj prezydenta za to, że mówił o rzeczach, które nie leżą w jego kompetencjach. Kiedy ludzie go wybierają, nie myślą, że jest on odpowiedzialny tylko za politykę zagraniczną lub obronną, ale oczekują, że rozwiąże wszystkie problemy. To wystarczająco dobre orędzie. Prezydent nie angażuje się zbyt w kontrowersje. W raporcie podkreślał potrzebę budowania państwa dobrobytu, potrzebę dbania o ludzi i bezpieczeństwo narodowe, ale w ogóle nie poruszył tematu o tym, jak znaleźć równowagę między tymi dwoma celami. Kwestia tego, ile należy wydać na obronę, a ile na opiekę społeczną i jaka powinna być równowaga między tymi dwoma aspektami, nie została poruszona — podkreśla politolog i publicysta.

POWODY DO DUMY

Prezydent zaznaczył, że rocznice członkostwa w Unii Europejskiej i NATO uwypukliły osiągnięcia, z których możemy i powinniśmy być dumni. To, na co pracowaliśmy w przeszłości — nasze wysiłki na rzecz utrzymania praworządności, podniesienia naszej gospodarki, udziału w budowaniu zjednoczonej demokratycznej Europy, wzmocnieniu bezpieczeństwa regionalnego i narodowego z naszymi sojusznikami — przyniosło owoce.

„Nigdy na Litwie nie stworzono tak ogromnego bogactwa materialnego. Nigdy głos nowoczesnego państwa litewskiego nie brzmiał tak głośno na arenie międzynarodowej. Nigdy nasz kraj nie miał tak wielu konkretnych gwarancji bezpieczeństwa, potwierdzonych nie tylko w Brukseli, Waszyngtonie i Madrycie, ale także w Wilnie. I nigdy nie byliśmy bardziej solidarni niż w ostatnich latach, kiedy Ukraina potrzebowała naszej pomocy.

12.>>

Musimy stawić czoła wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa narodowego, prawa i porządku publicznego, polityki społecznej, zdrowia, edukacji, transportu i wielu innych obszarów, zanim staną się one w krytycznym stanie. Zanim mosty zaczną się walić. Zanim traktory wjadą na ulice Wilna. Zanim zastrajkują nauczyciele. Zanim sędziowie, prokuratorzy czy policjanci masowo odejdą z pracy. Zanim ludzie zdesperowani w poszukiwaniu opieki dla swoich bliskich uciekną się do desperackich środków” — mówił Gitanas Nausėda.

PROBLEM DYSPROPORCJI

W swoim przemówieniu prezydent zwrócił uwagę na problem dysproporcji między regionami. Zaznaczył także, że nie można nadal sztucznie dzielić i segregować Litwy. „Nie powinno być Pierwszej, Drugiej czy Trzeciej Litwy” — podkreśliła głowa państwa dodając, że nie można spisywać na straty całych regionów lub grup ludzi jako bezużytecznego balastu.

„Dziś Litwa wciąż zмага się z nierównościami dochodowymi. Duże dysproporcje między regionami pozostają poważnym problemem. Jakość usług publicznych w wielu miejscach jest niezadowolająca, a dostępność bardzo nierówna. W takiej sytuacji trudno wymagać, by wszyscy mieszkańcy Litwy brali równą odpowiedzialność za swój kraj. Niektórzy z nich po prostu nie mogą. Nie mogą, ponieważ muszą nieustannie walczyć o godność swoją, swoich dzieci oraz innych krewnych” — podkreślał prezydent.

Stworzenie państwa opiekuńczego nie jest według przemawiającego reeleta jakąś niejasną, mglistą abstrakcją. Państwo opiekuńcze zaczyna się tam, gdzie podejmowane są wysiłki na rzecz ograniczenia wykluczenia. Jest tam, gdzie państwo podejmuje wspólny wysiłek, aby dbać o najbardziej wrażliwych członków społeczeństwa.

Prezydent skrytykował rząd, ale nie za bardzo. Podkreślił w swoim przemówieniu, że wszyscy muszą konstruktywnie współpracować

„Udało nam się już zmniejszyć różnicę między najwięcej i najmniej zarabiającymi z 7 do 6 razy. W najbliższej przyszłości musimy jeszcze bardziej zbliżyć się do średniej UE wynoszącej 5 razy. Jednym z najważniejszych wydarzeń ostatnich pięciu lat było porozumienie w sprawie szybszego wzrostu emerytur niż średni wzrost płac. Stopa średniej emerytury wzrosła do prawie 50 proc. Musimy pójść dalej, aby zapewnić naszym obywatelom godną starość” — deklarował prezydent.

EDUKACJA I OBRONNOŚĆ

Coraz większe obawy u prezydenta budzi stan edukacji. Jak mówił, podjęto ostatnio konkretne kroki w celu zmniejszenia wykluczenia w edukacji. W pierwszej kadencji udało się doprowadzić do wprowadzenia równego dostępu do edukacji. Zasada wymiaru społecznego zaczyna być również wdrażana w szkolnictwie wyższym. Jesienią tego roku ruszy edukacja włączająca dla tych, którzy przygotowują się wolniej. Edukacja pozaformalna również będzie musiała zostać zreformowana w najbliższej przyszłości.

„Obecny stan edukacji jest niezadowolający pod wieloma względami. Brakuje ludzi odpowiedzialnych, nie tylko formalnie, ale i w praktyce. Frustracja nauczycie-

li tli się i kipi już od dłuższego czasu. Dawno przestał to być prestiżowy zawód. Manipulowanie przez rząd wynagrodzeniami i średnimi statystycznymi w celu ukrycia zbyt powolnego wzrostu płac nauczycieli tylko potęguje napięcie. Zbyt mało uwagi poświęca się nie tylko polityce sportowej, ale w szczególności aktywności fizycznej dzieci i kulturze ruchu” — ocenił Gitanas Nausėda.

W swoim orędziu mówił też o planach, że być może największy wysiłek będzie wymagany od obywateli w najbliższym czasie, aby sprostać wyzwaniom związanym z obronnością i bezpieczeństwem.

„Do tej pory zrobiliśmy wiele w odpowiedzi na zmienioną sytuację geopolityczną. Rozmieściliśmy Wysuniętą Batalionową Grupę Bojową NATO na Litwie, a także rotację wojsk amerykańskich i misję NATO Air Policing Mission. Zgodziliśmy się i już zaczęliśmy gościć niemiecką brygadę na Litwie. Nowe regionalne plany obronne i rotacyjny model obrony powietrznej zostały zatwierdzone na szczycie NATO w Wilnie. Co najważniejsze, po długim okresie dreptania w miejscu, w końcu zaczęliśmy inwestować we własne bezpieczeństwo. Obecnie wydajemy już ponad 2,7 proc. PKB na obronność” — przypomniał prezydent.

Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Tysiące niepoprawnie wpisanych polskich nazwisk w rejestrze cmentarzy wileńskich

Justyna Giedrojc

„Szanowni Państwo. Od dwóch i pół roku biję na alarm, nagłaśniam sytuację dotyczącą błędów i uchybień w internetowym rejestrze wileńskich cmentarzy i grobów. Główny problem dotyczy poprawnej pisowni w języku polskim i litewskim nazwisk oraz imion osób pochowanych na zabytkowych nekropoliach stolicy Litwy: Starej i Nowej Rossie, św. Piotra i Pawła, Antokolskim i Bernardyńskim. Nie mniej kłopotów stwarza wykonana fotografia dokumentacyjna”.

„Od stycznia do kwietnia br. własnoręcznie przeprowadziłem badania na Starej Rossie. Sprawdziłem około czternastu tysięcy nagrobków znajdujących się w rejestrze wileńskich cmentarzy (co stanowi ok. 70 proc. terytorium Starej Rossy). Największym wyzwaniem było chaotyczne położenie miejsc pochówku. Z najwyższą uciążliwością sprawdziłem słabo czytelne napisy na pomnikach nagrobnych, do ich odczytania zastosowałem sprawdzoną technikę (kredę i wodę). Korzystałem też z »Księgi osób spoczywających na cmentarzach: Rossa, Bernardyński i Antokolski. Wilno-Warszawa, 2008« i katalogu on-line grobów na Rossie. Zebrane i opracowane informacje wysyłałem do administracji cmentarza. Ta żmudna i bardzo czasochłonna praca zaowocowała wykryciem ponad trzech tysięcy błędów (czasem kilka błędów w jednym słowie). Ponadto w interaktywnej mapie wileńskich cmentarzy zamieszczone fotografie nie są wykonane z ogólnie przyjętymi zasadami fotografii dokumentacyjnej. Wykonując fotografię, należało unikać skrótów perspektywicznych.

Dariusz Lewicki, członek Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rossą (SKOnSR), wystosował do mediów pismo w sprawie błędów w internetowym rejestrze wileńskich cmentarzy.

Dariusz Lewicki tysiące niepoprawnie napisanych polskich nazwisk odszukał z własnej inicjatywy

Niedopuszczalne są ujęcia z góry, gdy nagrobek ma wydane pionowe elementy konstrukcyjne lub dekoracyjne. Należało wykonać fotografie całego założenia, elementów architektonicznych” — pisze Dariusz Lewicki.

REZULTAT PONAD CZTEROMIESIĘCZNEJ PRACY

Działacz społeczny tysiące niepoprawnie napisanych polskich nazwisk odszukał z własnej inicjatywy. Jest to rezultat ponad czteromiesięcznej pracy.

— Od stycznia do kwietnia br. po pracy musiałem kilkanaście razy pojechać na Starą Rossę, by popracować tam z kredą i wodą przy nagrobkach. Przedtem na cmentarzu św. Piotra i Pawła sprawdziłem jeden sektor i znalazłem ponad 60 błędów. W roku ubiegłym znalazłem na Nowej Rossie kilkanaście nagrobków, które w ogóle nie są wniesione do rejestru — mówi w rozmowie

z „Kurierem Wileńskim” Dariusz Lewicki.

POSTULATY NIE WESZŁY W ŻYCIE

Zlecniodawcą projektu digitalizacji wileńskich cmentarzy jest samorząd miasta Wilna, wykonawcą — firma „Vilniaus planas” (obecnie ZSA „ID Vilnius”).

— Obiecali, że wszystkie błędy na interaktywnej mapie zostaną naprawione w zapowiedzianym terminie — do końca 2022 r. Te postulaty nie weszły w życie. Wśród urzędników samorządowych, którzy mieli pieczę nad projektem, była m.in. zastępca dyrektora administracji samorządu stołecznego Danuta Narbut oraz ówczesna wicemercer Wilna Edyta Tamošiūnaitė — zaznacza rozmówca.

W księgach cmentarnych z owego okresu (pomijając dwudziestolecie międzywojenne) przeważnie pisało cyrylicą.

14.>>

— W obecnej wersji „opisu książki pogrzebowej” imiona i nazwiska są zapisane w alfabecie litewskim, tzn. zapis jest częściowo zlituanizowany. Niestety, jak pokazują przykłady, rażące błędy zdarzają się także przy pisaniu w języku państwowym. Skandaliczna sytuacja jest dobrze znana różnym polskim stowarzyszeniom i organizacjom społecznym działającym na Litwie, ale jedynie Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR), spośród wszystkich polskich stowarzyszeń działających na Litwie, jawnie wyraziła swoją opinię, twierdząc, że „została naruszona nie tylko cześć i godność osób zmarłych — poprzez zniekształcenie i niepoprawne zapisanie ich imion i nazwisk — ale także zostały naruszone inne prawa, w tym prawo do imienia i nazwiska, prawo do tożsamości” — mówi Dariusz Lewicki.

Dla przykładu w internetowym rejestrze wileńskich cmentarzy Edward Aleksandrowicz figuruje jako Edvard Aleksandrovski, Konstancja Mączyńska jako Konstancija Mašinska, Józef Dziewiaco jako Juzef Drieviacio itd.

LISTY OTWARTE

18 czerwca br. działacz społeczny wystosował listy otwarte do osób, zajmujących kierownicze stanowiska, a mianowicie do ministra sprawiedliwości RL Eweliny Dobrowolskiej, ambasadora RP na Litwie Konstantego Radziwiła, prezesa Rady Polonii Świata

Jarosława Narkiewicza i prezesa Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Edwarda Trusewicza.

— Poprosiłem o udzielenie odpowiedzi, dlaczego pani minister podjęła decyzję unikania ważnego tematu i nie wydała komunikatu wspierającego, aczkolwiek informacja do pani minister docierała przez media społecznościowe poprzez oznaczenia. Ponadto prasa wileńska i polskie portale internetowe na Litwie często powracały do omawianej problematyki. Wierzę, że pani minister zareaguje na artykuły, jak również wierzę, że bezinteresowna troska o zabytkowe nekropolie, którą przejawiała, będąc radną w samorządzie stołecznym z ramienia komitetu „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!” urzędującego mera Remigijusa Šimašiusa, nie pozwoli zamieścić tej sprawy pod dywan. Mam nadzieję, iż w krótkim czasie podejmie pani minister odpowiednie i konkretne działania. Ufam, że nie stworzy to dodatkowych kłopotów jako Polce z Litwy, która świadomie przyrzekła Ojczyźnie i codziennie pracuje w imię prymatu prawa oraz praw człowieka — mówi społecznik.

Na apel Dariusza Lewickiego jako pierwszy i na razie jedyne odezwał się prezes Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz.

— Wyraził chęć pomocy oraz współpracy. Mamy umówione spotkanie na początek lipca — zaznacza działacz społeczny. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Główny problem dotyczy poprawnej pisowni w języku polskim i litewskim nazwisk oraz imion osób pochowanych na zabytkowych nekropoliach Wilna

Sejm zmienił procedurę dot. kredytów mieszkalnych

Sejm zatwierdził nową procedurę udzielania dopłat dla młodych rodzin kupujących mieszkania w regionach od przyszłego roku.

Tomas Tomilinas, przedstawiciel grupy Demokratów „Vardan Lietuvos” argumentował, że zarówno bogate, jak i niezamożne rodziny będą teraz mogły kwalifikować się do dotacji.

Sejm nie zezwolił na zakup mieszkań ze wsparciem państwa w Wilnie, Kownie, Kłajpedzie i innych dużych samorządach, jeśli ich populacja przekracza 150 tys., a do 60 tys. w samorządach pierścieniowych, czyli tych okalających samorządy dużych miast.

Dostępne będą tylko mieszkania, których wartość nie przekracza średniej wartości mieszkań w danym samorządzie.

Ośrodki wypoczynkowe będą nadal wyłączone z dotacji.

Zgodnie z nową procedurą dopłata wyniesie 7,5 proc. kwoty kredytu mieszkaniowego (do 87 tys. euro), przy maksymalnej wartości 120 tys. euro. Dotychczas nie było takiego limitu.

Dopłata w wysokości 10 proc. będzie przyznawana rodzinom bezdzietnym lub z jednym dzieckiem, 12,5 proc. — rodzinom z dwójką dzieci i 15 proc. — rodzinom z trójką lub większą liczbą dzieci. Jeśli skład rodziny ulegnie zmianie, na przykład urodzi się kolejne dziecko, kwota dotacji może zostać ponownie obliczona.

Opr. A. K. na podst. BNS, mat. pras.

Fot. Dainius Labutis, ELTA

Alvydas Nevulis: „Jesteśmy czasami zakładnikami polityki polsko-litewskiej”

O litewskim szkolnictwie w Puńsku i Sejnach, wyzwaniach demograficznych, artystyczno-sportowej działalności młodzieży, i... zabieraniu telefonów uczniom podczas lekcji rozmawiamy z Alvydasem Nevulisem, dyrektorem Liceum Ogólnokształcącego z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku.

Leszek Wątróbski: Wasze liceum jest jedyną szkołą średnią z litewskim językiem nauczania w Polsce...

Alvydas Nevulis: W roku 2021 szkoła obchodziła jubileusz 65-lecia działalności. Mamy dziś 103 uczniów oraz 16 nauczycieli. Wszystkie przedmioty, oprócz historii, geografii i języków — w tym polskiego, są wykładane po litewsku. Uczniowie uczą się z polskich podręczników, według programów nauczania, zatwierdzonych przez polskie ministerstwo edukacji. Dodatkowo wykładana jest historia i geografia Litwy. Swoje zdolności i zainteresowania licealiści rozwijają na licznych zajęciach pozalekcyjnych. Szkoła oferuje bogatą sieć kółek zainteresowań. Działa u nas m.in. szkolny chór „Pašėšupiai” i grupa taneczna „Šalčia”. Są wreszcie sekcje piłki koszykowej, a uczniowie myślący o zawodzie dziennikarza mogą próbować sił w szkolnej gazecie „Dėmesio”.

W roku 1952 rozpoczęła się w Polsce organizacja szkół mniejszości etnicznych...

1 grudnia 1953 r. w Suwalskim Liceum Ogólnokształcącym rozpoczęła pracę klasa pedagogiczna z językiem litewskim. Uczęszczało do niej 23 uczniów. Następnie, w roku szkolnym 1954/55, próbowano zorganizować podobną klasę, ale zebrano tylko kilku kandydatów. Kolejną próbę podjęto rok później i wtedy udało się zebrać 15 dzieci, które chciały uczyć się w klasie litewskiej.

Pragnienie posiadania własnej litewskiej szkoły w Puńsku dojrzało stopniowo...

Do drzwi Ministerstwa Edukacji Narodowej w Warszawie zaczęły pukać osoby domagające się utworzenia w Puńsku takiej szkoły. I dzięki ich staraniom, w sierpniu 1956 r., rozporządzeniem ministra Edukacji Narodowej, powołane zostało wreszcie

Alvydas Nevulis, dyrektor liceum w Puńsku

Liceum Ogólnokształcącym w Puńsku. Została wówczas zorganizowana klasa ósma, a z Suwałk została przeniesiona grupa uczniów litewskich, która stanowiła klasę dziewiątą.

W Waszej szkole uczą się dziś uczniowie, którzy zamieszkują Puńsk i okolice Sejn...

Są to obecnie absolwenci trzech Szkół Podstawowych: z Polskim i Litewskim Językiem Nauczania im. Dariusa i Girenasa w Puńsku, z Litewskim Językiem Nauczania w Widugierach oraz z Litewskim Językiem Nauczania Žiburys w Sejnach. Od samego początku prowadzimy tu nauczanie po litewsku. Dodatkowo też wykładana jest u nas historia i geografia Litwy. Uczniowie kończą szkołę, zdając maturę na takich samych zasadach jak we wszystkich innych szkołach w Polsce. Mają też obowiązki przystąpienia do egzaminu maturalnego z języka litewskiego pisemnego i ustnego. Mieliśmy w tym roku 31 maturzystów (...). Pamiętam czasy, w okresie wyżu demograficznego, kiedy mieliśmy nawet 160

uczniów. Wcześniej, do końca 2015 r., mieliśmy po dwa oddziały każdej klasy. W ostatnich latach, 2017, 2018 było ich tylko 53 — w trzech klasach licealnych, po jednym oddziale. Udało się nam jednak przekonać większość rodziców wysyłających swoje dzieci do szkół polskich, aby wysłali je do naszego liceum. I to się udało. Liczba uczniów zaczęła powoli wzrastać. Aktualnie, niestety, popadliśmy w niż demograficzny. I w nowym roku szkolnym 2024/2025 planujemy zrekrutować tylko jedną klasę.

Jak duży procent Waszych absolwentów kontynuuje naukę na studiach?

Około 80-90 proc. zaczyna, ale nie wszyscy je kończą. Połowa studiuje na Litwie i połowa w Polsce. Dostajemy dwa dodatkowe punkty przy rekrutacji na Litwie na 10 możliwych. Jeden za litewskie pochodzenie, drugi za fakt ukończenia liceum w Puńsku. To bardzo pomaga w dostaniu się np. na studia medyczne czy stomatologiczne. Wśród naszych absolwentów mamy dużo lekarzy po studiach litewskich — np. w Sejnach pracuje dziś sześciu czy siedmiu takich lekarzy. Większość z nich wraca do Polski, ale są i tacy, a jest ich coraz więcej, zostaje na Litwie.

Wasze Liceum uroczysto obchodzi narodowe święta Litwy...

...ale i Polski. Najważniejszym dla nas świętem jest dzień odzyskania niepodległości i jednocześnie święto naszej szkoły — czyli 11 Marca. Obchodzimy też święto 16 Lutego – Dzień Niepodległości Litwy. Z okazji dnia odzyskania niepodległości i jednocześnie święta naszej szkoły przygotowujemy uroczysty koncert dla mieszkańców Puńska i okolic w Domu Kultury Litewskiej w Puńsku.

16.>>

Biorą w nich udział nasze dwa zespoły: wspomniany już chór szkolny „Pašešupiai” z 56 chórzystami oraz zespół taneczny „Šalčia” z 36 tancerzami. Nasze grupy artystyczne uczestniczą też w wielu innych uroczystościach, koncertując w innych szkołach, biorąc udział w konkursach i przeglądach w kraju i za granicą. W naszej szkole odbywają się ciekawe imprezy przygotowane przez uczniów, takie jak: otrzęsiny, podziękowanie za otrzęsiny, spotkanie wigilijne czy pożegnanie abiturientów — „Dzinguliukai”. Nie musimy naciskać ani prosić naszej młodzieży, aby uczestniczyli w tych zespołach. Mamy wspaniałych specjalistów, nauczycieli i instruktorów. Brakuje nam natomiast funduszy na ich zatrudnienie. Pomaga nam więc finansowo Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu RL. Nie są to jednak pełne etaty. Nasza młodzież, poza szkołą, zaangażowana jest w pracę tutejszego Domu Kultury Litewskiej, angażując się tam w wielu działaniach (...).

Aktualnie przygotowujecie się do Święta Pieśni w Wilnie organizowanego przez Litewskie Narodowe Centrum Kultury.

Ta impreza jest wielkim świętem litewskiej kultury ludowej, jednym z najbardziej wyczekiwanych wydarzeń kulturalnych w Litwie, częścią duszy i tożsamości Litwinów. Tegoroczne Święto Pieśni 2024 obchodzone będzie pod hasłem „By las się zielenił”. Osobiście uczestniczyłem w tym święcie w 1990 r. W tym roku uczestniczyć będzie w nim cały nasz chór oraz tancerze liceum. Oprócz nauki uczniowie mają możliwość atrakcyjnie spędzić czas wolny oraz rozwijać swoje zdolności i zainteresowania, dlatego jest u nas mniej agresji, problemów z alkoholizmem, narkomanią i innymi patologiami społecznymi.

Pomocą w walce z tymi patologiami było zawsze i nadal jest uprawianie sportu.

Dzieci w wieku szkolnym zawsze pociągał sport. Biegały, rzucały wólczynią, pchały piłkę i uprawiały inne sporty. Okazało się jednak, że to koszykówka jest naszym sportem narodowym. W tym i zeszłym roku nasz zespół zajął pierwsze miejsce w województwie podlaskim. A w ubiegłym roku zdo-

Wejście do Liceum Ogólnokształcącego z Litewskim Językiem Nauczania im. 11 Marca w Puńsku (ul. 11 Marca 16a)

byliśmy IV miejsce w mistrzostwach Polski. Sam też grałem w koszykówkę. Nasi uczniowie jeżdżą do Kowna, gdzie kibicują litewskiej drużynie Žalgiris. Nasza młodzież spędza natomiast zbyt dużo czasu przy telefonie. Ten problem znamy dobrze wszyscy. Dawniej chłopcy i dziewczęta siedzieli na parapetach, a teraz z telefonami. Chcemy nad tym zapanować. Przed lekcjami zabieramy im więc telefony i odkładamy je do pudełka. Po lekcji uczniowie je odbierają. Nie chcemy zakazać zupełnie wnoszenia telefonów do szkoły, ale na lekcjach nie pozwalamy na ich użytkowanie.

Młodzież Waszego Liceum korzysta z internatu...

Mieszkają w nim najczęściej uczniowie z okolic Sejna. Mieliśmy kiedyś też dzieci z Suwałk. Aktualnie korzysta z niego ośmioro uczniów. Dawniej bywało, że wszystkie 40 miejsc, którymi dysponuje internat, były zajęte. Dziś uczniowie korzystają z gminnego autobusu i są codziennie dowożeni na lekcje.

Wielokulturowość wzbogaca. Jaki procent Waszej młodzieży pochodzi z małżeństw mieszanych?

Małżeństwa mieszane pojawiają się coraz częściej, ale to nie są duże liczby. Jeżeli mieszkają w Puńsku, to rodzice są raczej skłonni do wysyłania ich do klasy litewskiej. U nas w liceum mieliśmy kilku uczniów z takich właśnie małżeństw. Udało się nam jednak przekonać ich rodziców, że język litewski może się im przydać

w życiu. Jest to nawet dodatkowy plus w poszukiwaniu pracy w naszym regionie. Tutejsi pracodawcy poszukują ludzi ze znajomością także języka litewskiego. Również litewskie firmy szukają w Polsce swoich przedstawicieli. Wielu naszych absolwentów pracuje tu w takim właśnie charakterze i często jeździ na Litwę czy Łotwę.

A jak przedstawia się aktualny stan Waszej kadry pedagogicznej?

Jest nas szesnastu, w tym osiem osób na pełnym etacie, a pozostali pracują u nas w niepełnym wymiarze godzin. Są to nauczyciele z sąsiedniej szkoły podstawowej. Mamy też jedną nauczycielkę ze Szkoły Żiburys w Sejnach. Od kilku lat obserwujemy zbliżający się problem starzenia się naszej kadry nauczycielskiej. I w najbliższej perspektywie to się raczej nie zmieni. Przyczyn takiego stanu jest wiele — m.in. nasze zarobki, które nigdy nie były przecież satysfakcjonujące. Sprzątaczką dostawała na start więcej niż nauczyciel z tytułem magistra. Większość naszych nauczycieli kończyło studia na Litwie. Ja też jestem absolwentem biologii Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie. Nasza średnia wieku to 50+. Trzech nauczycieli zbliża się do wieku emerytalnego. Najmłodsza nasza nauczycielka ma 42 lata. Tak więc, za jakies lat 10, nie będzie komu tu pracować. Kiedy ja odejdę na emeryturę, to dwóch przedmiotów, biologii i fizyki, nie będzie miał kto uczyć.

18.>>

17.>>

Nie ma bowiem żadnego nauczyciela po pełnych studiach magisterskich z tych przedmiotów.

Skąd pochodzą fundusze dla waszego liceum?

Korzystamy z subwencji oświatowej, tak jak inne szkoły państwowe w Polsce. Był taki okres, że mieliśmy rok albo dwa na plusie. Ale to było zjawisko chwilowe. Zawsze środków finansowych było i nadal jest zbyt mało. Dziś subwencja pokrywa ok. 70 proc. naszych potrzeb i resztę musi sfinansować powiat sejneński ze swoich funduszy.

Jak to robicie? Jakie macie pomysły na dorabianie?

Brakujące środki otrzymujemy od powiatu sejneńskiego — organu prowadzącego. I jeżeli zarząd powiatu jest nam przychylny, to problemów większych nie ma (...). Szkoła podstawowa w Puńsku jest dofinansowywana przez lokalnego wójta Litwina, który rozumie ich potrzeby. I odda szkole ostatnie pieniądze. Korzystamy ponadto z litewskiej pomocy. Utrzymujemy kontakty z Ministerstwem Oświaty, Nauki i Sportu RL. Piszemy projekty i otrzymujemy dofinansowane na współpracę z innymi szkołami litewskimi. I tak np. ze szkołą Vilniaus Lietuvių namai w Wilnie oraz litewską w Rydze i w Niemczech, a kiedyś także na Białorusi. Dokupujemy także każdego roku, dofinansowywane przez stronę litewską, komputery oraz inne pomoce. Współpracujemy także z litewskim

konsulatem w Sejnach, który zaprasza nas na spotkania z gośćmi z Litwy. Jesteśmy czasami zakładnikami polityki polsko-litewskiej. Słyszymy często z ust polityków: „Wy nie możecie mieć lepiej niż nasi na Litwie”. I to jest często jedyny argument. Politycy chcą symetryczności. Ale jej np. w podręcznikach nie widać. Często rozmowy dwóch stron przebiegają w dobrej, a nawet bardzo dobrej atmosferze, z której finalnie niewiele wynika.

A jakie inne problemy ma wasze liceum? Jakie sprawy czekają na szybkie rozwiązanie?

Brakuje nam przede wszystkim podręczników w języku litewskim. Aktualnie mamy tylko jeden taki podręcznik do nauki geografii Litwy. Musiał on zostać zatwierdzony przez stronę polską. Mieliśmy też jeden podręcznik do nauki języka litewskiego, ale po ostatniej reformie przestał być aktualny. Tego podręcznika nie ma w wykazie dopuszczenia na stronach ministerstwa. Do innych przedmiotów mamy polskie podręczniki. Po polsku mamy także zeszyty z ćwiczeniami. Program jest absolutnie polski. Uczymy się zaś po litewsku. Są więc problemy z ich tłumaczeniem. Każdy uczeń i nauczyciel musi więc być jednocześnie „tłumaczem”. Tak więc z językiem litewskim nasza młodzież spotyka się praktycznie tylko na lekcji. Jeśli chcą się dokształcać i pogłębiać swoją wiedzę np. na ćwiczeniach, to korzystają z polskich pod-

ręczników. W takiej sytuacji zdawanie egzaminów po litewsku staje się dla nich coraz trudniejsze. Doszliśmy do wniosku, że najlepszym rozwiązaniem tej kwestii byłoby tłumaczenie podręczników polskich na język litewski. Mamy sygnał z Warszawy, że może ten plan wreszcie ruszyć. Jest więc jakieś światło. Wcześniej podręczniki były wydawane na innych zasadach — a mianowicie, że państwo polskie dofinansowywało prace związane z ich wydawaniem. I były one wydawane przez nasze litewskie wydawnictwo „Aušra”. Dofinansowanie wynosiło wówczas zaledwie 20 proc. całości jego kosztów. Tak więc podręczniki i finansowane, to problemy do szybkiego rozwiązania. Jest jeszcze problem liczby uczniów — czyli zbliżający się niż demograficzny, którego wszyscy się boimy.

Czego, poza szybkim rozwiązaniem tych problemów, mogą Panu i liceum życzyć?

Na pierwszym miejscu — wielu uczniów, abyśmy mieli kogo uczyć. I aby młodzież wracała tu i zakładała rodziny. Przyszłą pracę znajdą w urzędzie gminy, szkole czy w ośrodku zdrowia, a część będzie dojeżdżała do pobliskich Suwałk. Znam też wielu młodych, którzy wrócili do Puńska z Warszawy czy z Suwałk i tu w stronach rodzinnych pobudowali sobie domy. Tendencja, że wracamy w swoje strony, jest tu nadal silna. ■

**Rozmawiał Leszek Wątróbski
Fot. autor**

■ Drużyna koszykarska liceum (mistrzostwa 2022/2023) Fot. archiwum szkolne

„Szczęśliwi, ponieważ kreatywni”: 4. plener nauczycieli plastyki rej. wileńskiego

18 czerwca odbyła się czwarta edycja pleneru nauczycieli plastyki rejonu wileńskiego „Szczęśliwi, ponieważ kreatywni”.

Organizatorem wydarzenia łączącego pedagogów, tym razem w Pałacu Balińskich w Jaszunach, były nauczycielki plastyki grupy metodycznej Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie: Iwona Danikiewicz, Teresa Łukaszewicz, Olga Kania i Swietłana Wojtkiewicz.

Plenery są organizowane, aby zgromadzić nauczycieli plastyki rejonu wileńskiego, by mogli wspólnie malować na łonie przyrody, komunikować się, dzielić swoimi doświadczeniami i lepiej się poznać. Każdemu nauczycielowi przyda się wyjście ze strefy komfortu, zrelaksowanie po aktywnym roku akademickim, podzielenie się sukcesami i zdobytym doświadczeniem. Nowe pomysły na współpracę i realizację nowych kreatywnych projektów rodzą się właśnie podczas komunikacji ze współpracownikami.

W czwartym plenerze uczestniczyli: Teresa Łukaszewicz (Szkoła Sztuk Pięknych w Rudominie) wraz z mężem Ronaldem Łukaszewiczem, Olga Kania (Szkoła Sztuk Pięknych w Rudominie i Przedszkole w Skojdziszkach), Swietłana Wojtkiewicz (Szko-

ła Sztuk Pięknych w Rudominie i Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu), Renata Utowka (Szkoła Sztuk Pięknych w Pogirach i Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie), Aleksander Subotkewicz (Szkoła Sztuk Pięknych w Pogirach i Gimnazjum w Wołczunach), Czesława Lachowicz (Szkoła Podstawowa im. św. Faustyny Kowalskiej w Rzeszy, Gimnazjum w Awieżniach), Dovilė Nalivaikaitė-Vensalauskienė (Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach i Gimnazjum w Wysokim Dworze r. trockiego), Iwona Dakiniewicz (Szkoła Sztuk Pięknych w Rudominie i Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze).

Grupa artystów zakończyła plener piknikiem, dzieleniem się wrażeniami, twórczą refleksją i dyskusją na temat otwarcia poplenerowej wystawy malarstwa zaplanowanej na koniec września w Pałacu w Balińskich w Jaszunach. ■

Iwona Dakiniewicz,
inicjatorka pleneru, nauczycielka plastyki i metodyczka
Fot. organizatorzy

■ Grupa artystów zakończyła plener piknikiem

VMI będzie mogła ściągać dług z konta

Od lipca 2026 r. Państwowa Inspekcja Podatkowa (VMI) będzie mogła automatycznie obciążać konta dłużników w celu pokrycia niezapłaconych długów wobec państwa, zwykle różnych mandatów.

Długi mogą zostać umorzone w ciągu 45 lub 180 dni, po czym zostaną przekazane komornikom. W pierwszym przypadku dłużnik zostanie przekazany komornikom szybciej, jeśli nie ma konta lub jeśli inne długi są już ściągane przez komorników. Termin 180 dni będzie dotyczył osób posiadających konto, a jeśli w tym czasie nie wpłyną pieniądze, windykacja zostanie przekazana komornikom.

Celem nadania większych uprawnień organom podatkowym jest zwiększenie skuteczności odzyskiwania długów należnych państwu, tak aby długi były odzyskiwane szybciej.

Zmniejszyłoby to również obciążenie administracyjne poprzez wyeliminowanie konieczności przekazywania niektórych długów komornikom.

Irmantas Gaidelis, przewodniczący prezydium Litewskiej Izby Komorniczej, powiedział BNS, że przestępcy administracyjni stanowią około 40-45 proc. wszystkich dłużników, a nawet około 80-90 proc. dłużników państwowych. Według danych policji, tylko 16 proc. grzywien nałożonych na sprawców wykroczeń drogowych zostało zapłaconych w okresie stycznia-listopada ub. roku.

Opr. A. K. na podst. BNS, inf. wł.
Fot. ELTA

Prace w ogrodzie w lipcu

Lipiec w ogrodzie to okres, kiedy cieszymy się słodkimi owocami truskawek i malin, a także czereśniami i wiśniami. W tym miesiącu w ogrodach mogą doskwierać nam upały i susza, dlatego trzeba pamiętać o regularnym nawadnianiu roślin.

W lipcu w ogrodach kończymy podstawowe nawożenie drzew i krzewów ozdobnych, gdyż obecne dawki nawozów wystarczą im już do jesieni.

LIPCOWE ZBIORY

Nadszedł czas zbiorów truskawek, poziomek, moreli (morele zrywamy w pełni dojrzałości, ponieważ dojrzewają nierównomiernie — zbiór przeprowadzamy kilkakrotnie) i czereśni. Nieco później można rozpocząć zbioru wiśni (jeżeli mają być przeznaczone na przetwory, można je zrywać bez szypulek, ale muszą być wtedy szybko przerobione), malin (zrywamy bez szypulek), porzeczek (zrywamy całymi gronami od razu, gdy tylko dojrzeją), agrestu (zbieramy, gdy jest wyrośnięty, ale jeszcze twardy) i borówki amerykańskiej.

W drugiej połowie lipca kończymy zbioru truskawek. Teraz bardzo ważna jest odpowiednia pielęgnacja truskawek po zbiorach. Przede wszystkim usuwamy ściółkę i ścinamy liście na wysokości około 6 cm nad ziemią. Potem odchwaszczamy międzyrzędzia oraz podlewamy truskawki, szczególnie, gdy jest sucho i gorąco. Na glebach mało urodzajnych warto wykonać także nawożenie truskawek.

PRACE W SADZIE

Aby uniknąć drobnienia owoców i słabszego plonowania, warto regularnie podlewać rośliny sadownicze. Po zakończeniu zbiorów owoców wykonujemy cięcie drzew owocowych wiśni i czereśni. Czereśnie tniemy umiarkowanie (skracamy wierzchołek i prześwietlamy konary). Wiśnie natomiast tniemy intensywniej (usuwamy gałązki stare, zwisające, rosnące do środka korony i pokładające się na sobie).

U maliny, po zebraniu owoców, wycinamy pędy, które już owocowały. Pędy tegoroczne warto natomiast

■ W drugiej połowie lipca kończymy zbioru truskawek

przywiązać do podpórek. Wycinamy również nieowocujące pędy letnie u winorośli. Pędy owocujące skracamy za 6-8 liściem powyżej owocującego grona.

W OGRODZIE WARZYWNYM

Przy ciepłej i suchej pogodzie konieczne jest odpowiednie nawadnianie upraw. Dużo wody potrzebują warzywa korzeniowe, kapustne i dyniowate, a także fasola (w okresie kwitnienia i zawiązywania strąków).

Latem powinniśmy regularnie doglądać uprawiane warzywa. Nie wolno bagatelizować oznak występowania chorób i szkodników, a także niedoboru składników odżywczych w glebie.

W drugiej połowie miesiąca na późnych kapustach może występować czerń krzyżowych, czyli alternarioza. Jest to choroba grzybowa, występująca na kapuście, rzepaku i innych roślinach kapustowatych. Powinniśmy także zapobiegać zarazie ziemniaczanej na pomidorach, szczególnie, jeżeli choroba ta zaatakowała już ziemniaki. Nie zapomnijmy, aby nawozić pomidory, które

potrzebują dużo azotu i potasu, odpowiedzialnego za smak i trwałość owoców pomidora. Warto także usunąć zbędne pędy boczne wyrastające z kątów liści pomidorów.

W ogrodzie warzywnym nadchodzi czas wysiewu sałaty liściowej, rzodkiewki i późnych odmian czarnej rzodkwi, kalarepy, kapusty włoskiej i szpinaku. W tym miesiącu możemy jeszcze siać koper ogrodowy. Sadzimy wyhodowane z rozsady sadzonki endywii, brukselki, szpinaku i kopru włoskiego

W OGRODZIE OZDOBNYM

Na początku lipca trzeba wykopać cebule hiacyntów, narcyzy, szachownic, śniadków i kwitnących wiosną czosnków ozdobnych. Cebule hiacyntów konieczne wykopujemy co roku, gdyż źle znoszą letnie opady deszczu. Cebule pozostałych roślin wystarczy wykopywać co trzy lata, gdy nadmiernie się zagęszczą na rabacie. Wykopane cebule przeglądamy i wyrzucamy te porażone chorobami. Pozostałe przechowujemy, aby posadzić je jesienią.

20.>>

PODLEWANIE

Przy suchej i słonecznej pogodzie pamiętajmy o regularnym podlewaniu roślin. Warto trzymać się zasady, iż lepiej podlać obficie raz w tygodniu niż co dzień powierzchownie. Dzięki rzadszemu, ale obfitemu podlewaniu w glebie zgromadzi się zapas wilgoci, a rośliny będą zmuszone do głębszego zakorzeniania się. Najefektywniejsze jest podlewanie późnym popołudniem, gdyż rośliny mogą wtedy korzystać z wilgoci przez całą wieczór i noc.

Ziemię warto spulchnić za pomocą motyki, aby zapobiec powstawaniu na grządkach i rabatach głębokich pęknięć w ziemi, mogących powodować uszkodzenia korzeni roślin. Dzięki spulchnianiu, w glebie będzie dłużej utrzymywać się wilgoć po podlewaniu lub opadach deszczu.

OCZKO WODNE

Przy ciepłej pogodzie należy często kontrolować poziom wody w ogrodowym oczku wodnym. Jeżeli jest on zbyt niski, należy wodę uzupełnić. Jest to ważne, gdy mamy zbiornik wyłożony folią.

Odslonięta folia szybko niszczy się pod wpływem promieni słonecznych.

Poza tym płytka woda mocniej się nagrzewa, co może niekorzystnie wpływać na roślinność oczka wodnego i sprzyjać zbyt obfitemu rozwojowi glonów.

BALKON, TARAS, TRAWNIK

Przy ciepłej i słonecznej pogodzie rośliny posadzone w skrzynkach wymagają codziennego podlewania. Podczas wyjątkowo upalnych dni niektóre rośliny, np. petunia, surfinia i pelargonie, należy nawadniać nawet dwa razy dziennie, wczesnym rankiem i wieczorem.

Poza podlewaniem, kwiaty balkonowe potrzebują również odpowiedniego zasilania nawozami.

Zasilamy je w zależności od gatunku, co siedem lub co czterna-

Warto trzymać się zasady, iż lepiej podlać obficie raz w tygodniu niż co dzień powierzchownie

ście dni. Dobrym wyborem będzie nawóz w płynie.

Pamiętajmy o regularnym nawożeniu i wietrzeniu trawnika, co ma zahamować wzrostowi mchu i chwastów. Rośliny, takie jak: mniszki, kaczeńce, miokołajki i stokrotki, usuwamy wraz z korzeniami, aby nie wyczerpywały trawnika.

Trawnik latem trzeba regularnie kosić. Powierzchnie używane intensywnie przycinamy co tydzień, a eksploatowane słabo — co 3–4 tygodnie. W okresie lata trawnik wymaga także regularnego podlewania (od 2 do 3 razy w tygodniu) oraz nawożenia (raz w miesiącu).

Opr. Aleksander Borowik

Fot. Freepik.com

Przysłowia lipcowe

Miesiąc lipiec musi przypiec i ostatki mąki wypiec.

Lipcowe deszcze dla chłopca kleszcze; jak pogoda, większa swoboda.

Jak poranek mglisty, wieczór przezroczystry.

Upały lipcowe wróżą mrozy styczniowe.

W lipcu upały, wrzesień doskonały.

Gdy pająk w lipcu przychodzi, to za sobą deszcz przywodzi, gdy swą pajęczynę snuje, bliską burzę czuje.

Jeśli upały w sianokosy i żniwa, to zima ostra i dokuczliwa, a jeżeli ślota, to w zimie dużo błota.

Gdy Halina (1.07) łąki zrosi, rolnik w wodzie siano kosi.

Źle na Prokopa (8.07), jak zmoknie kopa.

W lipcu się kłosek korzy, że niesie dar boży, a najpierwsza Małgorzata (13.07) sierp w zboże założy.

Im na Krzysztofa (25.07) większe pogody, tym zimą większe nastaną lody.

Jaki Jakub (25.07) do południa, taka zima też do grudnia.

Jaki Jakub po południu, taka zima też po grudniu.

Od świętej Hanki (26.07), chłodne wieczory i poranki.

Około dnia świętej Marty (29.07) ze żniwami już nie żarty.

Hieronim (20.07) zwykle upalnie się nosi, ale czasem wody rzek podnosi.

Z Magdaleną (22.07) nam kanikuła wschodzi, święty Bartłomiej (24.08) ją odwodzi.

Gdy Maria Magdalena deszczem zaczyna, to zwykle deszcz dłużej trzyma.

Święta Anna (26.07) grzyby sieje.

Leje od Jakuba do Ignaca (31.07), stracona rolnika praca.

Wystawa fotograficzna Jerzego Karpowicza w Centrum Kultury w Niemenczynie

19 czerwca w Niemenczyńskim Centrum Kultury odbyło się otwarcie wystawy „Sakralne dziedzictwo Wilna i Wileńszczyzny” fotografa Jerzego Karpowicza.

Jerzy Karpowicz często nazywany jest kronikarzem życia Polaków na Litwie. Miejsce szczególne w jego twórczości zajmuje fotografia dokumentalna oraz fotografia reportażowa, w zdecydowanej większości poświęcona Wileńszczyźnie. Przygoda pana Jerzego z fotografią trwa już ponad 50 lat. Jest autorem i współautorem wielu wystaw fotograficznych indywidualnych oraz zbiorowych prezentowanych na Litwie i za granicą. W jego dorobku jest wiele wystaw tematycznych, poświęconych ziemi wileńskiej. Publikuje swoje fotografie w wielu czasopiśmiech polskich na Litwie, w almanachu wydawanym przez Związek Fotografików Litwy, a także na portalach internetowych. Jego fotografie znalazły się w wielu wydaniach albumowych. Fotograf jest też prawdziwym kronikarzem festiwalu kresowych odbywających się Warmii i Mazurach. Jest członkiem Związku Fotografików Litwy. Za wybitne zasługi w popularyzowaniu polskiej kultury, za osiągnięcia w działalności artystycznej Jerzy Karpowicz został odznaczony w 2014 r. Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Mistrz obiektywu z mnóstwa swoich prac wybrał zdjęcia na kolejną swoją wystawę zatytułowaną „Sakralne dziedzictwo Wilna i Wileńszczyzny”, którą można obejrzeć w Centrum Kultury w Niemenczynie.

Wilno i Wileńszczyzna są nazywane krainą kościołów. Te najtrwalsze zabytki kryją w sobie całą paletę stylów architektonicznych, mówią o ludziach, o ich losach, pracach. Są świadkami wiary, tradycji i historii. Wystawa „Sakralne dziedzictwo Wilna i Wileńszczyzny” składa się z oryginalnych i unikatowych fotografii dokumentujących życie wileńskich i podwileńskich kościołów. Wśród zdjęć świątyń zobaczyć

Uroczystość otwarcia wystawy rozpoczęła się występem Reprezentacyjnego Polskiego Zespołu Pieśni Tańca „Wileńszczyzna” im. Gabriela Jana Mincewicza

Jerzy Karpowicz

można ujęcia ludzi ściśle powiązanych z naszą historią. Jest zdjęcie przedstawiające pierwszą wizytę papieża Jana Pawła II w kościele Świętego Ducha, obejrzeć można prace przedstawiające księdza prałata Józefa Obrembskiego i wielkiego przyjaciela Wileńszczyzny, Andrzeja Stelmachowskiego. Są fotografie twórców ludowych i znanych artystów. W swoich pracach znany fotografik potrafił doskonale uchwycić szczególne momenty, jak i te zupełnie zwyczajne.

Otwarcie wystawy było prawdziwą uczcą duchową, która dostarczyła głębokich wzruszeń i przeżyć. Uroczystość rozpoczęła się występem Reprezentacyjnego Polskiego Zespołu Pieśni Tańca „Wileńszczyzna” im. Gabriela Jana Mincewicza (pod kier. artystycznym i dyrygenturą dr Natalii Sosnowskiej, z akompaniamentem Algirdasem Biveinise). Jerzy Karpowicz opowiedział, jak doszło do zorganizowania wystawy. Ksiądz Tadeusz Jasiński, rezydent parafii pw. św. Piotra i Pawła w Wilnie oraz redaktor naczelny katolickiej gazety „Spotkania”, stwierdził, że autor wystawy jest jednym z najwybitniejszych fotografów Wilna, który, jak mało kto, potrafi wyczuć piękno i utrwalić je w fotografii. Konsul RP na Litwie Irmina Szmałek gratulowała mistrzowi kolejnej wystawy i życzyła dalszych inspiracji do realizowania kolejnych planów i zamierzeń artystycznych. Wystawa zakończyła się występem solistek Emilii Karpowicz i Gabrieli Rusakiewicz.

Organizator wystawy, Centrum Kultury w Niemenczynie, zaprasza do zwiedzania wystawy, która będzie czynna do 9 lipca.

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Niemenczynie

Krzyżówka

Zmiana, reorganizacja	Kropelki o poranku	Głownia szabli	Banan lub cytryna	2	Niezmiennosc np. uczuć	17	Ptasi szczebiot	Buduje piec, kominki								
Odglaszanie					Cechuje dobrego mowce		Czlowiek, istota	Antonim degradacji								
Dawne majatki ziemskie	9				Czarny, pospolity ptak		Kolek na grzadce	Ssak z traba, ale nie ston								
Uparty ssak					Upośledzenie oka											
Hiszpański dyktator	10	Wielki wódz husycki	Mydlenie oczu żartem	16		3										
					Awantura, krzyk o coś			14								
Marazm w interesach		Czarnomorska na Ukrainie		12	Odgłos na planie											
Uzdrowisko					Opracowuje muzycznie utwór											
Alkohol z Francji					Truman lub Muppet	6	Szeroka ulica miasta	Bójka skłóconych kolegów								
					Państwa, czyli fiskus											
Ośrodek kawowy							Element paleniska	Warzywa naciowe								
Impet w działaniu																
8					Rzadkie imię m.											
Zielisko z rzepami		Moda na staroście	Kosmetyczny mebel		Brat matki											
Planuje bitwę					Szalony bieg											
					Szkolna aula											
					Podana na metce			13								
Autorski przypis	Policzek, afront	Rolnik z plugiem Bogaty w rope					Docinek, przytyk	Objaw niezadowolenia								
					Niczym głęboki sen											
Zeszyt na szybkie notatki							Jest nim Karol III	Pod korą drzewa								
					Szczelino z konopi											
Russell, filmowy gladiator							Stolica nad Tybrem									
		15	Wulkan na Sycylii					11								
					Wśród osad na wodzie											
Arabski bogacz naftowy	4	Zapora obok zalewu					1	Graniczy z Birmą, Tajlandią								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Uśmiechnij się!

Magik jedzie na swój kolejny występ i zostaje zatrzymany przez policję.

— Co te noże robią w pańskim samochodzie? — pyta się policjant.
— Żongluję nimi podczas występu — objaśnia magik.

— Ach tak — mówi policjant — może pan zademonstruje.

Przejeżdżający obok facet zauważając sytuację stwierdza do osoby, z którą podróżuje:

— Rety, cieszę, że rzuciłem picie popatrz tylko, jakie testy na obecność alkoholu każą teraz robić.

***

Stary adwokat chce przejść na emeryturę. Na weselu syna daje mu w prezencie listę swoich klientów. Szczególną uwagę zwraca na sprawę obywatela XYZ

— Synu, to jest bardzo poważna i trudna sprawa, ciągnie się już prawie dziesięć lat. Przekazuję ci ją, zwróć na nią szczególną uwagę!

Po kilku miesiącach po miesiącu miodowym syn wpada rozpromieniony do ojca:

— Tato, właśnie wygrałem sprawę obywatela XYZ. Możesz być ze mnie dumny.

— Synu, coś ty najlepszego narobił... Dzięki tej sprawie zbudowałem nasz dom, wykształciłem cię, ostatnio zmieniłem samochód, a ty tak po prostu wygrałeś ją w kilka miesięcy? Z czego zamierzasz żyć?!

***

Żona do męża:

— Wypij to lekarstwo!

— Co ty, przecież to jest specyfik dla naszego psa?!

— Tak, ale jak pies zobaczy, że ty pijesz, to może i sam wypije.

***

Spotkał policjant znajomego, ten opowiada mu kawał.

— Wiesz, w którym miesiącu najczęściej rodzą się dzieci? W dziewiątym.

Policjantowi się spodobało i poszedł opowiedzieć to na komendzie.

— Wiecie w którym miesiącu najczęściej rodzą się dzieci?

We wrześniu.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 20-21 CZERWCA

Poziomo: LOGIKA - URODA - LAMINAT - BILARD - KWANT - ZADARCIE - LONT - MAMONA - KUPER - WROTA - NARZUTKA - PIOTR - RZECZ - LODOWICA - DANINA - SZAL - MAKÓWKA - RZEKA - OBRAZ - ZERWIKAPTUR - GRANULKA - BURZA - TOLA - POPIS - MIELEC - NIRO - REJA - WALIA - TRAJAN

Pionowo: GOLIZNA - APLAUZ - ZGROZA - GALA - MARION - ETER - IMADŁO - ZODIAK - RABINI - KIRA - NIUTON - WNUSIA - ANDREA - TRWAM - KIUR - KLAMOT - DUTKI - KWARC - KOZAK - WELUR - ZASÓB - PATERA - DOBA - OPOLE - ZWROT - OLEJ - NONET - CZAKA - UKLEJA - TAKT - TRACZ - LAZUR - ACAN

Hasło: Pocztówka z wakacji

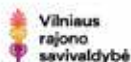
ICH TROJE

Rafał Jackiewicz Orchestra

rugpjūčio 24
19:00

Bilietus piltina
kakava.lt

Renginį globoja Vilniaus
rajono savivaldybės meras
Robert Duchnevič

Festivalio koncertus
organizuoja:

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne, podział działek. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. +370 678 003 83; +370 679 46 521

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. +370 670 06 868

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały,

udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedam w pełni wyposażone sauny mobilne. Dostawa na terenie całej Litwy. Wilno, tel. +370 670 60 300

ZATRUDNIMY KIEROWCÓW Z KATEGORIĄ CE

Praca: Litwa-Europa-Litwa
Tel. +370 655 32 530

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

UM
UTENOS MĖSA

SKUPUJEMY BYDŁO
8 620 33544

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Kobieta poszukuje pracy. Ma prawo jazdy kategorii B. Proponować różne warianty. Tel.: +370 614 34 020 Beata

SKELBIMAS APIE NUMATOMĄ ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ ŽENKLINIMĄ

Informuojame žemės sklypo (kadastru Nr. 4117/0700:2008), esančio Vilniaus r. sav., Riešės sen., Didžiosios Riešės k., Rūtų g. 1., savininkės J. B. (paveldėtoją (-us)), kad matininkė Žydrūnė Kvedaravičiūtė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-709) 2024-07-08 8.00 val. vykdyt žemės sklypo (kadastru Nr. 4117/0700:64), esančio Vilniaus r. sav., Riešės sen., Didžiosios Riešės k., Mokyklos g. 15, ribų ženklavimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Žydrūnę Kvedaravičiūtę, adresu Verkių g. 29, Vilniaus m., el. pašto zydrunekvedaraviciute@gmail.com arba telefonu +370 672 53548.

Zam. 2798

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma“
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŹNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

ZAPRASZAMY DO BIURA ESKKOMISARÓW ZESPOŁU PRACOWNIKÓW OCHRONY!

Forma pracy: ochrona wileńskich centrów handlowych

Oferujemy:

- miejsce pracy bliżej domu;
- elastyczny grafik pracy;
- dodatki motywacyjne za dobre rezultaty pracy;
- możliwości rozwoju i kariery;
- przyjazny i profesjonalny zespół;

- wynagrodzenie od 1 000 do 1 260 euro/miesiąc (nieodliczając podatków);
- kolegów bez doświadczenia przeszkalamy;

Tel. +370 698 310 96
e-mail: personalas@ekskomisarai.lt
www.ekskomisaru-biuras.lt/karjera

Zatrudnimy ślusarza (mechanika)

- wynagrodzenie od 800 euro
- miejsce pracy: Wilno, Birbynių g. 4A
- obowiązki: remont samochodów

Informacja:

+370 685 040 80
info@klion.lt

7.00 „Tajemnice dzikich zwierząt”
 7.10 Alchemik
 7.25 S. anim. „Stacyjkowo”
 7.35 Pozyteczni.pl
 8.00 Info Wilno
 8.15 Studio Wilno
 8.35 Rozmowy (nie)wygodne
 9.35 S. „Sześć sióstr”
 10.30 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki
 10.55 Gra słów
 11.20 Alchemik
 11.35 S. anim. „Stacyjkowo”
 11.45 Ukryte skarby
 12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 12.35 S. „Leśniczówka”
 13.00 Info Wilno
 13.05 Całkiem niezła historia
 13.15 Prywatne życie zwierząt
 13.40 Hity wszech czasów
 14.30 „Pasjonaci”
 15.00 Słownik polsko@polski
 15.25 Dobre historie
 16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
 16.20 S. „Klan”
 16.45 S. „Barwy szczęścia”
 17.10 S. anim. „Stacyjkowo”
 17.20 Raport naukowy
 17.45 S. „Ja wam pokażę!”
 18.30 Niezłomni polskich kresów
 19.00 Info Wilno
 19.15 Studio Wilno
 19.40 S. „M jak miłość”
 20.30 „19.30”
 20.55 „Pytanie dnia”
 21.00 Muzyka na weekend
 21.55 Paranienormalni Tonight
 22.40 Całkiem niezła historia
 23.00 S. „Archiwista”
 23.45 Info Wilno
 00.05 Studio Wilno
 00.25 Litwa nieoczywista

00.55 „19.30”
 01.15 „Ja wam pokażę!”
 LRT | TV
 6.00 Hymn Republiki Litewskiej
 6.02 Dzień dobry Litwo
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
 9.00 S. „Morderstwa na północy”
 9.50 S. „Komisarz Rex”
 10.40 S. „Cała Schnell”
 11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
 11.30 Kto i dlaczego?
 12.30 Kto i dlaczego?
 13.00 Posprzątanie wielkiego domu Nicka Knowlesa
 13.50 Tematy wideo w Japonii
 14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
 16.15 S. „Raj dla kobiet”
 17.00 S. „Obietnica”
 18.00 Kto i dlaczego?
 18.30 Ważna godzina
 19.30 Premiera. 100 pływań
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 Wiadomości rowerowe
 22.00 S. „Osłepiające daszki”
 23.00 S. „Wikingowie”
 23.45 S. dok. „Rejsy dookoła świata”

6.00 Filmy anim.
 6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
 7.00 S. „Płomień”
 8.00 S. „Słodko razem”
 9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
 10.00 S. „Krwawe kwiaty”
 12.00 Wiadomości
 13.20 Panna chłopka
 14.30 S. „Mam na imię Farah”
 15.30 S. „Armat miłości”
 16.30 Dobry wieczór, Litwo
 18.30 Wiadomości
 19.25 Piłka

jest okrągła
 19.30 KK2
 20.00 Od...do...
 20.30 Panna chłopka
 21.30 Wiadomości
 22.30 „Kapitan Philips” thriller
 01.10 S. „FTB”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
 6.05 Przyjazna Litwa
 7.00 Kto i dlaczego?
 7.30 Pasek za trzymania
 8.30 Menora
 9.00 Dzień dobry, Litwo
 11.30 Nasza rosyjska ulica
 12.00 Życie na wsi jest dobre
 12.30 To jest mój ogród
 13.00 Żyj tak czyśto, jak to możliwe
 13.30 „Dalej od miasta”
 14.00 Szczury książkowe
 14.30 S. dok. „Kompozytorzy geniuszu”
 15.30 S. „Z pamiętnika poźnej”
 16.25 Opowieści z Japonii
 16.30 Dzień dobry, Litwo
 18.30 Prognoza
 19.00 Pełnia księżycza LRT OPUS
 19.30 „Mistrzostwa Świata we Freedivingu”
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.33 „Wyrok” dramat
 23.45 Euromaxx
 00.00 Wiadomości DW (ros.)
 00.15 Dziś na świecie (ros.)
 3
 6.00 „Rolnicy szukający miłości”
 7.00 TV pomoc
 8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”
 10.00 S. „Trójkąt miłosny”
 11.00 S. „Kobiety lekarz”
 12.00 S. „Nie pusz-

czaj mojej ręki”
 14.00 S. „Niezrównana miłość”
 15.00 S. anim. „Simpsonowie”
 16.00 TV3 wiadomości
 16.30 TV Pomoc
 18.30 TV3 wiadomości
 19.30 „Rolnicy szukający miłości”
 20.30 S. „Same żarty”
 21.00 „TOP 3”
 21.30 Wieczorne wiadomości TV3
 22.00 „Miami Magma” thriller
 23.55 S. „Noc diabła”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
 7.30 S. „Agenci Sprawiedliwości”
 8.30 S. „Oddział nr 44”
 9.30 S. „Toptun”
 10.30 „Wezwanie”
 11.30 S. „Świeża krew”
 12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
 13.30 „Zasady mojej kuchni”
 15.00 S. „Pod pokładem”
 16.00 S. „Toptun”
 17.00 S. „Świeża krew”
 18.00 S. „CSI. Miami”
 19.00 S. „FBI”
 20.00 „Ale numer!”
 21.00 „Na przekletej ziemi” thriller
 23.10 „Torque: Jazda na krawędzi” thriller

5.30 Nowy dzień
 6.30 S. dok. „Na tropie zabójców”
 7.30 W świecie koszykówki
 8.00 S. „Szpital centralny”
 9.00 S. „Realna mistyka”
 10.00 S. „Strażnik Karpaci”
 11.00 S. „Raj”
 12.00 O przyjemnościach łaźni
 12.30 Formuła zdrowia
 13.00 Nowy dzień
 14.00 S. „Historia

jednego przestępstwa”
 15.00 Realna mistyka
 16.00 Reporter
 16.20 Sport. Pogoda
 16.30 Litwa na żywo
 17.00 S. „Szpital centralny”
 18.00 Reporter
 18.20 Sport. Pogoda
 18.30 Anatomia mieszkania
 19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
 20.00 Reporter
 20.40 Sport. Pogoda
 20.20 S. „Realna mistyka”
 21.25 S. „Raj”
 22.30 Reporter
 22.50 Sport. Pogoda
 23.00 Litwa na żywo
 23.30 S. „Szpital centralny”
 00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Elementary”
 7.25 S. „Cobra 11”
 8.30 „Magazynewe wojny”
 9.00 „Na dwóch kołach”
 9.30 S. „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
 10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
 11.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
 12.00 „Walki Tytanów”
 13.00 „Mężczyźni z gór”
 14.00 S. „Cobra 11”
 15.00 S. „Chicago Fire”
 16.00 S. „Elementary”
 18.00 S. „Simpsonowie”
 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
 20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
 21.00 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej.
 21.10 „Krytyczna godzina” film fab.
 23.10 „Szczęśliwa szatana” dramat
 00.05 S. „Krew i skarb”

9.00 S. „Zakazany owoc”
 10.00 S. „Ma-

jor Crimes"
11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Ślepa”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nie zabijaj”
23.05 S. „Pacific Criminal”

06.15 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja Mszy Świętej
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „To się opłaca”
13.55 „Kalahari, twarde prawo pustyni” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 Pytanie dnia”
21.18 „Kroniki Orlen Rajd Polski 2024”
21.20 „Reporterzy”
21.35 S. „Ojciec Mateusz”
22.35 „Sprawa

dla reportera”
23.30 „Gra na Maksa”

07.00 „Afisz kulturalny ekstra”
07.20 „Muzyczne poranki”
07.35 „Teledyski”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróże z historią”
09.15 „Rzecz Polska”
09.40 „Którędy po sztukę”
10.05 S. „Dom”
11.35 „Magiczny Świat Davida Copperfielda” film fab.
13.45 „Reżyserzy”
14.45 „Rodzina Durrellów”
15.45 „Księżna łowicka” dramat
17.30 S. „Dom”
19.10 „Niedziela z...”
19.50 „Xenakis. Człowiek znikąd” film dok.
21.00 „Teatr Telewizyjny”
22.35 „Informacje kulturalne”
22.55 S. „Trzeci oficer”
23.55 „W trzy miesiące dookoła świata” film obycz.

7.00 „Panorama”
7.30 „Słownik polsko@polski”
8.00 „Jak to działa”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Nad Niemnem”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „Kabaretowe Naj”
13.50 S. „O mnie się nie martw”
15.35 „Studio w kontakcie”
16.20 „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
16.35 S. anim. „Miś Uszatek”
16.40 „Wyprawa profesora Gąbki”
17.00 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”

17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Leśniczówka”
19.20 „Polacy w kosmosie”
19.50 „Całkiem niezła historia”
20.10 „W obiektywie Polonii”
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Eks-tradycja 2”
23.15 „Polonia 24”
23.55 „Top 3 Marka Sierockiego”

07.00 „Był taki dzień”
07.04 „Szerokie tory”
07.25 „Archiwum zimnej wojny”
07.55 „Zaproszenie”
08.15 S. „Maria Curie”
09.40 „Kuchnia Jagiellonów”
10.05 „Miasto z wyrokiem”
10.50 „Historia Polski”
11.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.35 „Encyklopedia II wojny światowej”
12.55 „Było, nie minęło”
13.20 S. „Stawa i chwata”
14.15 S. dok. „Cztery strony świata”
15.05 „Siedmiu Żydów z mojej klasy” film dok.
15.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.50 „Korona królów”
16.15 „Sensacje XX wieku”
17.00 „Wezwanie” film TVP
18.15 „Historia i film – Wezwanie”
18.30 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
18.50 „Archiwum zimnej wojny”
19.20 S. „Maria Curie”
20.50 „Waleczne z gór”
21.15 „Nazywam się Beljung. Mikołaj Beljung” film dok.
22.00 „Poznań 56” dramat
23.50 „Sensacje XX wieku”

00.10 Brat Kalikst z Poczekajki
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuaria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści z Księgi Cnót
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Anioł Dobroci
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07.50 Muzyczne chwile
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Poznajemy Polskę
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści z Księgi Cnót
10.45 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z Konferencji „Kryzys praworządności i wymiar sprawiedli-

wości – co dalej?”
13.45 Moja Fatima
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Testament Miłości Jana Pawła II w Ełku
16.00 Sanktuarium Maria Schutuz
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia pro-life
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Przyjaciele i bohaterowie
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Ocalić dom
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy staroci: renowacje
22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Dom na piaskach
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP

WILNO

7.00 „Licz na Wiktora”
7.10 Superkrowe ABC
7.35 Tajemnice sal operacyjnych
7.55 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.35 Polonia 24
9.05 Jak żyje las...
9.25 Języczek u wagi
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Okrasa łamie przepisy
11.00 Gra słów
11.20 Superkrowe ABC
11.45 Perły Bałtyku
12.10 Fajna Polska
13.00 Info Wilno
13.05 Pożyteczni.pl
13.30 Zakochaj się w Polsce
13.50 Paraniernormalni Tonight
14.35 Va Banque
15.30 Welon, fura i brawura
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Licz na Wiktora”
17.20 Superkrowe ABC
17.35 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 S. „Ranczo”
20.20 Języczek u wagi
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Bo we mnie jest seks” film fab.
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.20 Kryminalna Wileńszczyzna
00.35 „19.30”
01.10 S. „Na dobre i na złe”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości

9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Cała Schnell”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
11.30 Kto i dlaczego?
13.00 Posprzątajnie wielkiego domu Nicka Knowlesa
13.50 Tematy wideo w Japonii
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Moja piosenka
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.15 „Wiatrowcy” dramat
00.30 „nocne sowy” komediodramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Płomień”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Mama imię Farah”
15.30 S. „Aromat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.25 Piłka jest okrągła
19.30 KK2
21.00 „Adwokat” thriller
23.25 „U-235” film fab

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Herbata
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Lina Katišytė. Złote grzyby.” film dok.
8.30 Babciu,

naucz mnie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Śniadanie u sąsiada
12.00 Dajmy czadu!
13.05 „Liga Talentów Muzycznych 2024”
14.00 Więcej niż nauczyciel
14.30 „Litwin w sercu”
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.25 Tematy wideo w Japonii
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.30 Porozmawiajmy o zrównoważonym rozwoju” film dok.
19.15 Litewskie olimpijki
19.30 Mistrzostwa Świata we Freedivingu
20.30 Panorama
21.00 „Kobieta jest kobietą” dramat
22.25 „Pionierski nowatorski. Ogień i lód” dramat
23.50 Wilno nie zostało zapomniane
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 „Rolnicy szukający miłości”
7.00 „TV pomoc”
8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”
10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Kobiety lekarz”
12.00 S. „Nie puszczałam ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
17.55 Talenty grillowania LIDL
18.00 TV3 wiadomości
19.30 „Po drugiej stronie płotu” film anim.
21.10 „Dystrykt

9” film fab.
23.25 „Pracownik miesiąca” komedia

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Oddział nr 44”
9.30 S. „Toptun”
10.30 „Wezwanie”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Toptun”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „Niezlomny duch” film fab.
23.30 „Na przekleśnej ziemi” thriller

lrytas.tv

5.30 Nowy dzień
6.30 S. dok. „Na tropie zabójców”
7.30 Akademia wsi
8.00 S. „Szpital centralny”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Strażnik Karpacki”
11.00 S. „Raj”
12.00 Anatomia mieszkania
12.30 Cel podróży
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Szpital centralny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Pytanko
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00 Reporter
20.20 S. „Realna mistyka”

21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 S. „Szpital centralny”
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Elementary”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00 „Walki Tytanów”
13.00 „Jeden”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Elementary”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
20.00 „Gliny”
21.00 Wiadomości
22.00 „Rodzina Fangów” komedia
00.05 „Krytyczna godzina” film fab.

6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.00 S. „Bądź

ze mną"

17.00 S. „Gry losu"**18.00** S. „Ślepa"**19.00** S. „Doktor House"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** S. „Szczęśliwa Dolina"**23.20** S. „Zbrodnia w Barcelonie"**01.15** S. „Nie zabijaj"**06.15** S. „Dziedzictwo"**07.05** S. „Złoty chłopak"**08.00** Transmisja Mszy Świętej**08.30** „Życiowe wybory"**09.00** S. „Wydział kryminalny Kitzbühel"**09.50** S. „Ranczo"**10.50** S. „Komisarz Alex"**11.45** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** „Korona królów. Jagiellonowie"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Magazyn Rolniczy"**13.50** „Hispania. Kraja królików" film dok.**15.00** S. „Złoty chłopak"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**19.00** S. „Dziewczyny ze Lwowa"**20.00** „Jeden z dziesięciu"**20.30** „19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.18** „Kroniki Orlen Rajd Polski 2024"**21.20** „Reporterzy"**21.35** „Mecz - teleturniej piłkarski"**22.35** S. „Gra na Maksa"**22.45** „Nie ma róży bez ognia" komedia**00.30** „W objęciach strachu" film fab.**07.00** „Afisz kulturalny ekstra"**07.25** „Muzyczne poranki"**07.45** „Teledyski"**08.00** „Tamte lata, tamte dni"**08.40** „Podróże z historią"**09.20** „Niedziela z..."**10.00** S. „Dom"**11.40** „Księżna łowicka" dramat**13.25** „Xenakis. Człowiek znikąd" film dok.**14.30** „Rodzina Durrellów"**15.35** „Wydarzenie aktualne"**16.10** „Gdzie jesteś, Bernadette?" komedia**18.10** „Informacje kulturalne"**18.35** „Rozmowy o zmierzchu i świcie"**19.15** „Piosenki Agnieszki Osieckiej"**19.50** „Nędznicy i Victor Hugo, w imieniu ludu" film dok.**21.00** „Człowiek z Rio" film fab.**23.05** S. „07 zgłoś się"**00.30** „Kult" film fab.**7.00** „Panorama"**7.30** „Zakochaj się w Polsce"**8.00** „Makłowicz w podróży"**8.30** „Pytanie na śniadanie"**12.10** „W obiektywie Polonii"**12.30** S. „Trzecia połowa"**13.00** „Gość Poranka"**13.20** „Opole 2008 na bis"**13.50** S. „Za marzenia"**15.35** „Polonia 24"**16.15** S. anim. „Eliasz i Pistulka"**16.25** S. anim. „Dziwne przygody Koziołka Matołka"**16.35** „Ale talent"**16.50** Szansa na

sukces. Opole 2024

17.50 „Ja to mam szczęście!"**18.00** Teleexpress**18.20** „Gra słów. Krzyżówka"**18.50** „Leśniczówka"**19.20** „Zakochaj się w Polsce"**19.50** „Kabaretowe Naj"**20.10** „Przystanek Ameryka"**20.30** Program informacyjny 19.30**20.55** „Pytanie dnia"**21.10** „Finał konkursu Miss Polonia"**23.35** S. „Na sygnale"**07.00** „Był taki dzień"**07.04** „Szerokie tory"**08.25** „Archiwum zimnej wojny"**07.55** „Piosenką przez historię"**08.10** S. „Maria Curie"**09.40** „Kuchnia Jagiellonów"**10.05** „Historia Polski"**11.50** „Mulier fortis. Kobieta mężna" film dok.**13.00** „Było, nie minęło"**13.20** „Sława i chwala"**14.15** „Zamki kresowe Rzeczypospolitej"**14.35** S. dok. „Legendy Europy"**16.20** „Szlakiem miejsc niezwykłych"**16.30** „Korona królów"**16.55** „Sensacje XX wieku"**17.45** „Paradoks o konduktorze" film dok.**18.35** „Zaproszenie - "Historytki warszawskie"**18.55** „Encyklopedia II wojny światowej"**19.15** „Archiwum zimnej wojny"**19.45** S. „Maria Curie"**21.05** S. dok. „Legendy Europy"**21.55** „Był taki dzień"**22.00** „W rytmie Kuby" film dok.**23.20** S. „Tulipan"**00.20** „Sensacje XX wieku"**00.00** Koncert Papieski**01:00** Słowo życia**01:05** Świat w obrazach**01:10** Informacje dnia**01:30** Odpowiedzialni za Kościół**01:55** Poczet Wielkich Polaków**02:00** Anioł Pański**02:05** Ma się rozumieć**02:15** Rozmowy niedokończone**03:25** Święty na każdy dzień**03:30** Przyjaciele i bohaterowie**04:00** Informacje dnia**04:20** Różaniec**04:50** Głos Polski**05:00** Apel Jasnogórski**05:20** Informacje dnia**05:40** Polski Punkt Widzenia**06:00** Misja Szczecin-Kipsing**06:30** Ze szkolnej ławki**07:40** Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody**08:40** Święty na każdy dzień**08:45** Mateczniki Polskości**08:55** Poczet Wielkich Polaków**09:00** Informacje dnia**09:15** Polski Punkt Widzenia**09:40** Słowo życia**09:45** Zrób jeden mały krok**10:10** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat**10:35** Święty na każdy dzień**10:45** Jestem mamą**11:00** Informacje dnia**11:15** Rozmowy niedokończone**12:25** Głos Polski**12:35** Przystanek Lamsdorf - Powstańcy Warszawscy w niewoli**13:00** Anioł Pański**13:03** Informacje dnia**13:20** Oto jestem**14:15** Serce i oblicze Boga**14:30** Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile**15:30** Drzwi do lasu**15:55** Słowo życia**16:00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia

Koronką do Bożego Miłosierdzia

16:20 Mocni w Wierze**16:50** Ma się rozumieć**17:00** Informacje dnia**17:10** Natura Obiektywnie**17:30** Muzyczne chwile**17:40** Prosto o gospodarce**18:00** Z Zacisza na Syberię**18:30** Geopolityka**18:55** Poczet Wielkich Polaków**19:00** Anioł Pański**19:05** Informacje dnia**19:15** Westplatte Młodych**20:00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu**20:30** Brat Franciszek**21:00** Informacje dnia**21:20** Różaniec**21:50** Myśląc Ojczyzna**22:00** Apel Jasnogórski**22:20** Informacje dnia**22:40** Polski Punkt Widzenia**23:00** Uwielbiamy Najświętsze Serce Jezusa**23:50** Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"**23:55** Pianistą być!

7.00 Fani czterech kótek**9.00** Jak to jest zrobione?**10.00** Łowcy klasyków**10.30** Skarby z szopy**12.00** Łowcy staroci**14.00** Gorączka złota**19.00** Jak to działa?**20.00** Fani czterech kótek: renowacje**21.00** Truckerzy**23.00** Najszybsze pościgi Ameryki**00.00** Nagi instynkt przetrwania

7.00 Info Wilno
7.15 Studio Wilno
7.35 Anna Dymna
 – spotkajmy się
8.00 Rok w ogrodzie
8.30 S. „Rzeka kłamstw”
10.05 „Przyjaciele” widowisko
10.20 Alchemik
 – Roztwór
10.35 S. „Uciezka – wycieczka”
11.00 Pociąg do smaku
11.25 Imbir i Cytryna
11.45 S. „Plebania”
12.40 Anna Dymna
 – spotkajmy się
13.05 Przyrodnik na tropie
13.30 Giganci historii
14.20 Fajna Polska
15.05 Va Banque
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Ojciec Mateusz”
17.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
17.30 Nowe spojrzenie
18.00 Całkiem niezła historia
18.15 S. „Młody Piłsudski”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangeliarz Litewski
19.25 Tygiel
19.45 S. dok. „Rzecz Polska”
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Res Poloniae
21.00 „Demon” dramat
23.00 S. „Ranczo”
23.45 Info Wilno
00.00 Paraniernormalni Tonight
00.45 Rozmowy w Mackiewiczówce

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 STOP linia
7.00 Weranda

7.30 Moja piosenka
8.30 Nie mam tylu lat
9.00, 9.35, 10.35, 11.35 Dzień do-bry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
11.50 S. dok. „Najbardziej malownicze rejsy rzeczne na świecie”
12.40 S. dok. „Nowe dzieci na wolności”
13.30 S. „Astrid i Raphaelle”
15.30 Wiadomości
15.45 „Że pochwały są zielone. 10 na Litewskim Festiwalu Piosenki” film dok.
17.00 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
18.00 Festiwal Piosenki 200.
21.15 „Pizza Lukrecyjna” komediodramat
23.30 „Jestem muzyką”
01.20 „Wiatrowcy” dramat

6.00 Filmy anim.
9.30 „Alvin i wiewiórki: Wielka wyprawa” film fab.
11.25 „Kobieta – Kot” film fab.
13.35 „Sahara” film fab.
16.05 „Akademia Policyjna 7” komedia
17.55 „W świecie zwierząt”
18.30 Wiadomości
19.25 Piłka jest okrągła
19.30 „Różowa Pantera 2” komedia
21.20 „Do usług szanownej pani” komedia
23.35 „Zabójczy koktajl” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Pole bitwy
6.30 Weranda
7.00 Przyjazna Litwa

7.55 Złoty umysł
9.00 To jest mój ogród.
9.30 Dalej od miasta
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Białoruska Pogoń
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Śniadanie u sąsiada
12.30 Litwin w sercu
13.30 Zupa naukowa
14.00 Euromaxx
14.30 Perspektywa
15.00 Uwaga! Szukamy sztuki
15.30 Koncert życzeń
17.00 S. dok. „Ikony”
18.00 Z okazji 85. urodzin fotografa Antanasa Sutkausa
19.00 Pasek zatrzymania
20.00 „Oto kino”
20.30 Panorama
21.00 „Tylko dla twoich oczu” thriller
23.00 Koncert
00.30 „Nocne sowy” komediodramat

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Droga żywności”
10.00 „Astro Boy” film anim.
12.00 S. dok. „Tajemnice Mekongu”
13.05 S. dok. „W kraju wielkich kotów”
14.10 „Poly” film fab.
16.20 „Wujaszek Buck” komedia
18.30 Wiadomości TV3
19.30 „Sztuka ścigania się w deszczu” komedia
21.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej.
00.00 „W imię króla III: Ostatnia misja” film fab.

6.00 Wezwanie
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Kto jest panem w domu?”
10.30 S. dok. „Sezonowe cuda”
11.45 S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.45 „Wojny magazynowe”
13.15 „Realna mistyka”
14.20 Walka ekstrasensów
17.00 „Ale numer!”
17.30 S. „Akademia Policyjna 5-6”
19.30 Muzyczne show
22.25 „2012” film fab.
01.15 Wrestling

6.00 S. dok. „Misja: dzika przyroda”
7.00 S. „Na tropie zabójców”
8.00 W cieniu mężczyzn
8.30 „Szlaki partyzanckie”
9.00 S. dok. „Jak nasi przegrali wojnę”
10.00 O przyjemnościach łaźni
10.30 Formuła zdrowia
11.00 Przymyski z grilla
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. „Strażnik Karpacki”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Koncert
18.00 Wiadomości
18.30 Formuła zdrowia
19.00 Trzymajcie się
20.00 Wiadomości
20.30 „Realna mistyka”
22.30 Wiadomości

23.00 S. „Strażnik Karpacki”

5.55 „Gwiazdy lombardu”
6.20 „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
7.20 „Najlepsi kierowcy ciężarówek”
8.20 „Inny świat. Nepal”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Napad na śmieci”
11.30 S. dok. „Dzika natura. Największe zwierzęta na świecie”
12.45 S. dok. „Młode zwierząt. Pierwszy rok życia”
13.55 „Przetrawianie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 Magazynowe wojny
18.00 „Droga do Mistrzostw Europy w piłce nożnej” film dok.
18.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej.
21.00 Wiadomości
21.50 Sport
22.00 „Szybcy i wściekli 4” film fab.
00.15 „Rodzina Fangów” komedia

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
10.10 S. „Uczeń”
11.15 „Kocham Twój Ogród”
12.20 „Młodszy o 10 lat”
13.25 „Rzym rozpakowany”
14.45 „Zamieńmy się żonami”
15.45 „Złoty chłopak” dramat

17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Kłamstwo za kłamstwem”
19.45 S. „Zabójcze tropiki”
21.00 S. „Imma Tataranni”
23.35 S. „Szczęśliwa Dolina”

06.30 „Balans bieli”
07.05 S. „Szatan z siódmej klasy”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 „Polskie Parki Narodowe”
10.15 „61. KFFPP w Opolu”
10.35 S. „Ranczo”
11.35 S. „Komisarz Alex”
12.35 S. „Ojciec Mateusz”
13.30 „Piękna Angelika” film przygodowy
15.25 „Okrasa łamie przepisy”
16.00 S. „Miłość i medycyna”
17.45 „Przed ekranem”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Mecz – teleturniej piłkarski”
19.30 „Gra na Maksa”
19.45 „Jaka to melodia?”
20.30 „19.30”
20.15 „Kroniki Orlen Rajd Polski 2024”
21.25 EURO 2024
00.15 S. „Gra na Maksa”

06.20 „Wydarzenie aktualne”
07.05 „Będzie lepiej” komedia
08.55 „Złote przeboje” koncert
10.05 „Tamte

lata, tamte dni”
10.45 S. „Daleko od szosy”
12.15 Koncert
13.40 „Giacomo Balla, władca światła” film dok.
14.45 „Cinecitta, tworząc historię” film dok.
15.55 „Informacje kulturalne”
16.25 „Człowiek z Rio” film fab.
18.30 Wydarzenie aktualne
19.00 S. „Hrabia Monte Christo”
21.00 „Blue Jasmine” komediodramat
22.45 „Jazz a la Villette 2021”
00.00 „Życzenie śmierci” dramat

7.00 „Dziennik Regionów”
7.30 „Balans bieli”
8.00 „Operacja zdrowie”
8.30 Pytanie na śniadanie
12.30 „Cietrzew – w nadziei na lepsze jutro” film dok.
12.50 S. „Trzy Szalone Zera”
13.55 „Wędrowiec Polski”
14.25 „Żubry wczoraj i dziś” film dok.
15.25 „Forum”
16.25 „Okrasa łamie przepisy”
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Dziennik Regionów”
18.10 „Polska z Miodkiem”
18.20 S. „Za marzenia”
19.10 „Szansa na sukces. Opole 2024”
20.05 „Polacy na medal”
20.30 „Korona Gór Polski”
21.00 „Dziennik Regionów”
21.25 S. „Czas honoru”
22.20 „Konwój”
23.50 „Tylko jeden

skecz – „Tofik”

07.30 „Był taki dzień”
07.32 „Szerokie tory”
07.55 „Zakochaj się w Polsce”
08.15 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”
08.20 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”
08.40 „Korona królów. Jagiellonowie”
09.05 „W kotle historii”
09.35 „Arsenał. Magazyn militarne – historyczny”
10.00 s. „Janosik”
10.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
11.35 „Był taki dzień”
11.40 „Zabawa w chowanego” film TVP
12.35 S. dok. „Cztery strony świata”
13.25 „Legendy Europy”
14.15 „Świadkowie nieznanych historii”
14.45 „Wojownicy czasu”
15.15 „Uprawdzenie Agaty” film obycz.
16.30 „Myśliciele”
16.35 „Cud purymowy” film TVP
17.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
17.35 „Sensacje XX wieku”
18.25 „Legendy Europy”
19.20 S. „1920. Wojna i miłość”
20.05 „Myśliciele”
20.10 „Giganci historii”
20.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
21.00 „Cwał” komediodramat
22.40 „Legendy Europy”
23.35 „Świadkowie nieznanych historii”

00.30 Regał
01.00 Słowo życia

01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Geopolityka
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Westplatte Młodych
02:55 Święty na każdy dzień
03:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03:30 Brat Franciszek
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:20 Lasy bagienne
07:10 Spektakl teatralny: Powrót posta
08:25 Sól ziemi
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Westplatte Młodych
10:00 Święta Teresa z Lisieux
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:35 Słowo życia
11:40 Polski Punkt Widzenia
12:00 Kropelka radości
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13:50 Natura Obiektywnie
14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na

każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Polskie dziedzictwo
16:30 Wierzę w Boga
16:50 Krótka Historia Zbawienia – Bóg spotyka się z człowiekiem
17:00 Informacje dnia
17:10 Historia PL
18:00 Z Parlamentu Europejskiego
18:30 Nowa Ewangelizacja
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Jestem gotowy na wszystko...

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
10.00 Skarby z szopy
12.00 Najniebezpieczniejszy zawód świata
14.00 Obrońcy zabytków
16.00 Kontrola graniczna Hiszpanii
18.00 Jak to działa?
19.30 Europejskie Służby Granicznej
20.00 Łowcy opali
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
22.00 Amerykańskie złoto
23.00 Łowcy staroci
00.00 Ocalić dom

7.00 Info Wilno
7.15 Kresowe grody i rody
7.30 „Trzy mosty”
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Detektyw Literka
9.40 Awantura o Basię
10.05 Moda na rodzinę
10.30 Studio Raban
10.55 Ziarno
11.25 Unia kulinarna
11.45 S. „Plebania”
12.40 Ewangeliarz Litewski
12.55 Transmisja Mszy Świętej
14.20 Jak żyje las...
14.40 Przyrodnik na tropie
15.10 Nowe spojrzenie
15.35 Kresowe grody i rody
15.50 Polacy Światu
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Blisko, coraz bliżej”
17.35 Imbir i Cytryna
18.00 S. „O mnie się nie martw”
18.45 Mieszkańca piękniej
19.10 Giganci nauki
20.00 Tacy byliśmy
20.30 Res Poloniae
21.00 S. „Rzeka kłamstwa”
22.25 Polacy Światu
22.35 Rzecz Polska
22.45 Muzyka na weekend
23.35 To jest grane
00.05 Tygiel

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Herbata
7.00 Niezwykli ludzie
7.30 Święteczne myśli
8.00 Babciu, naucz mnie

8.30 Życie na wsi jest dobre
9.00 To jest mój ogród
9.30 Notatki przyrodnika
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30 Mój najlepszy przyjaciel
12.00 „Uroczystość podniesienia flagi Stulecia Festiwalu Piosenki Litewskiej”
12.30 S. dok. „The Great Outdoors – nasze parki narodowe”
13.00 S. „Historia życia”
13.50 „Poirot Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 Na drodze sprawiedliwości
16.45 Dajmy czadu!
18.00 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
18.30 Wiadomości
19.00 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
20.30 Panorama
21.00 Festiwal Piosenki 200.
Wieczór stulecia
22.30 „Ogień i prawa” dramat
00.10 „Tylko dla twoich oczu” thriller

6.00 Filmy anim.
9.30 „Obcy na poddaszu” komedia
11.15 „Prosto w siatce” film fab.
13.00 „Project A” komedia
15.00 „Ella i John” dramat
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.25 Piłka jest okrągła
19.30 „Spider-Man 3” film fab.
22.20 „Bohemian Rhapsody” dramat
01.05 „Ojciec chrzestny III” dramat

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Filmy anim.
9.00 Nie ma tylu lat.
9.30 Drogi
10.00 7 dni Kowna
10.30 Wiara i życie
11.00 Babciu, naucz mnie
11.30 Menora
12.00 Niedzielne przemyslenia
12.30 „O rybaku i jego żonie” film rodzinny
13.30 S anim. „Niebieski”
13.45 „Baśnie Brata Grimm” film rodzinny.
16.00 S. anim. „Cudowny. Opowieści Biedronki i Czarnego Kota”
16.30 Fokus
17.00 Herbata
18.00 „TOPsport A liga” litewskiej piłki nożnej. „Dziugas” – „Sūduva”
20.30 Panorama
21.00 Koncert
22.45 Moja piosenka
00.00 Koncert

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Witajcie!”
10.00 „Pił” film anim.
12.00 S. dok. „Tajemnice Mekongu”
13.05 S. dok. „W kraju wielkich kotów”
14.10 „Przepis na kataklizm” komedia
16.05 „Polubić czy poślubić” komedia
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Rzucamy monetą
21.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej.
00.00 „Dystrykt 9” film fab.

6.00 Wezwanie
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Kto jest panem w domu?”
10.30 S. dok. „Sezonowe cuda”
11.45 S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.45 „Wojny magazynowe”
13.15 „Realna mistyka”
14.20 „Walka ekstrasensów”
17.00 „Ale numer!”
17.30 „Osobowości narodowej pracy”
19.30 „Clarkson's Farm”
20.40 S. „The Grand Tour”
00.20 „2012” film fab.

6.00 S. dok. „Na tropie zabójców”
8.00 Przysmak z grilla
8.30 Akademia wsi
9.00 S. dok. „Jak nasi przegrali wojnę”
10.00 W świecie koszykówki
10.30 Cel podróży
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Strażnik Karpacki”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Trzymajcie się
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Realna mistyka”
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Strażnik Karpacki”
01.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.00 „Gwiazdy lombardu”
6.25 „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
7.20 „Najlepsi kierowcy ciężarówek”
8.25 „Inny świat. Nepal”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „E-gazas dugnas”
10.30 „Na dwóch kołach”
11.00 „Gwiazdy lombardu”
11.30 S. dok. „Życie w gangu”
12.40 S. dok. „Młode zwierząt. Pierwszy rok życia”
13.55 „Przetrwanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej.
21.00 Wiadomości
21.50 Sport
22.05 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej.
22.15 „Martwy punkt” film fab.
00.10 NBA Action

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
10.10 S. „Uczeń”
11.20 „Rolnik szuka żony”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Kłamstwo za kłamstwem”
19.45 S. „Zabój-

cze tropiki"
21.00 „Morderstwo w Lourdes”
23.05 „Seks w wielkim mieście” komedia
02.05 „Imma Tataranni”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry
09.00 „Tydzień”
09.30 „Zakochaj się w Polsce”
10.05 „Będzie lepiej” komedia
11.55 S. „Janosik”
12.55 „Między ziemią a niebem” (13.00 Modlitwa Regina Coeli)
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.45 „Biblioteka mądrości”
14.10 „Kamery wśród zwierząt”
15.10 S. „Ogniem i mieczem”
16.15 S. „Dom”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Komisarz Alex”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „19.30”
21.20 „Gra na Maksa”
21.30 „EURO 2024”
00.15 S. „Gra na Maksa”

07.00 Koncert
08.05 Rozmowy (nie)wygodne
09.00 „Nabożeństwo luterzańskie w Pile”
10.05 „Cinecitta, tworząc historię” film dok.
11.15 „Od ucha do ucha” filmy anim.
11.55 S. „Thier-

ry Śmiałek”
13.15 „Potop” film kostiumowy
16.05 „Szlakiem Kolberga”
16.45 S. „Daleko od szosy”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Proxima” film fab.
22.55 „Dokument.pl”
00.30 „Własne śmieci”

07.00 „Dziennik Regionów”
07.35 S. „Ranczo”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Misja Brazylia – Polacy w Brazylii”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.15 „Do śmiechu!”
16.15 „Kiedyś to było...”
17.00 „Makłowicz w podróży. Sycylia”
17.30 „Polacy to wiedzą!”
18.00 „Dziennik Regionów”
18.10 „Polska z Miodkiem”
18.20 S. „Za marzenia”
19.10 „Jak nas widzą”
19.40 S. „Ranczo”
20.30 „Korona Gór Polski”
21.00 „Dziennik Regionów”
21.25 S. „Komisarz Alex”
22.20 „Nic śmieszniejszego” komedia
00.00 „Tylko hity! Opole2012”

07.30 „Był taki dzień”

07.32 „Szerokie tory”
07.55 „Zakochaj się w Polsce”
08.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
08.30 S. „Korona królów”
08.55 „Myśliciele”
09.00 „Gwiazdy przedwojennego kina albo film dźwiękowy w II RP” film dok.
09.55 „Myśliciele”
10.00 S. „Janosik”
10.40 „Tajemnice Archiwum”
11.00 „Tajemnice początków Polski”
11.40 „Wolna sobota” film TVP
12.20 „Legendy Europy”
14.05 „Obcy na mojej kanapie” film dok.
15.00 „Dybuk” film fab.
16.35 „Wojownicy czasu”
17.05 „Giganci historii”
17.50 „W rytmie Kuby” film dok.
19.10 S. „1920. Wojna i miłość”
19.55 „Legendy Europy”
20.45 „Tajemnice Archiwum”
21.00 „Żołnierze wykleci” film dok.
22.00 „Zimna wojna” dramat
23.20 „Świadkowie nieznanych historii”
00.00 S. „Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Podobni do ewangelicznego siewcy
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Nowa Ewangelizacja
01.55 Poczet

Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 On woła Cię!
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Regał
08.05 Pogoria. Żeglarska szkoła życia
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Parlamentu Europejskiego
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
11.40 Na pallotyńskim wzgórzu
12.50 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.55 Nędzarz i madame
16.00 Wieś – to też Polska
17.00 Infor-

macje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Cmentarz przy Lipowej
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Polskie dziedzictwo
23.25 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie
23.45 Jak wygrać małżeństwo?
00.00 Jak my to widzimy – z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kótek
11.00 Skarby z szopy
15.00 Łowcy staroci: renowacje
17.00 Gorączka złota: złoty szlak
19.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Ekspedycja
22.00 Naprawa gospodarstwa
23.00 Nagi instynkt przetrwania
00.00 Wściekłość na drodze

7.00 „Przyjaciele” widowisko
7.15 Jak to działa
7.40 Redakcja
8.40 Nowe spojrzenie
9.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser
11.00 Gra słów
11.20 Przyjaciele
11.35 Detektyw Literka
11.50 Welon, fura i brawura
12.10 S. „Ranczo”
13.00 Info Wilno
13.05 Nowe spojrzenie
13.30 Imbir i Cytryna
13.50 Kabaretowe Naj
14.15 Unia kulinarna
14.40 Anna Dymna – spotkajmy się
15.00 Polacy to wiedzą!
15.25 Moda na język polski
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 Barwy szczęścia
17.10 Przyjaciele
17.25 Jak to działa?
17.50 S. „Za marzenia”
18.35 Nienasyceń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Res Poloniae
21.00 S. „Leśniczówka”
21.50 Wielcy Polacy, wielkie historie
23.00 S. „Wojenne dziewczyny”
23.40 Info Wilno
00.00 Studio Wilno
00.20 Kresowe grody i rody
00.35 „19.30”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień do-

bry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Cała Schnell”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Szczęśliwy pies”
13.45 Litwa tańczy
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
18.30 Ważna godzina
19.30 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Że pochwały są zielone. 100 na Litewski Festiwal Piosenki” film dok.
22.45 Euromaxx
23.00 S. „Wikingowie”
23.45 S. dok. „Rejsy dookoła świata”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Płomień”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Mama na imię Farah”
15.30 S. „Armat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.25 Piłka jest okrągła
19.30 KK2
20.00 Od...do...
20.30 Pani chłopka
21.30 Wiadomości
22.30 „Mad Families” komedia
00.20 S. „FBI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Kuchnia Beaty
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Styl
8.30 Droga
9.00 Dzień do-bry, Litwo
11.30 Co dobrze, sąsiedzie?
12.00 Dzieci ty-siąclecia Litwy
12.55 Encyklo-pedia Gustawa
13.25 Moja najlep-sza przyjaciółka
13.55 Notatki przyrodnika
14.25 „Antanas Sutkus. sceny z życia fotografa” film dok.
15.30 S. „Z pamięt-nika położnej”
16.25 Tematy wideo w Japonii
16.30 Dzień do-bry, Litwo
18.30 Zupa naukowa
19.00 Weranda
19.30 S. dok. „Kom-pozytorzy geniuszu”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. dok. „Bio-grafia. KISShistoria”
23.00 S. dok. „Sztu-ka przestrzeni”
00.00 Wiadomo-ści DW (ros.)
00.15 Dzisiaj na świecie (ros.)

6.00 Zagroda marzeń
7.00 TV pomoc
8.55 S. „Pani Fa-zilet i jej córki”
10.00 S. „Trój-kąt miłosny”
11.00 S. „Ko-biecy lekarz”
12.00 S. „Nie puszc-zaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrów-nana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wia-

domości
19.00 „Rolnicy szukający miłości”
20.30 S. dok. „Ruth z Hollywood”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
21.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej
00.00 S. „Noc diabła”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Oddział nr 44”
9.30 S. „Toptun”
10.30 S. „CSI. Miami”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Toptun”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Za linią wroga 4” film fab.
22.55 S. „The Grand Tour”

5.30 O przyjem-nościach łaźni
6.00 Formuła zdrowia
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Szpital centralny”
9.00 S. „Real-na mistyka”
10.00 24/7
11.00 S. „Raj”
12.00 Wybieram się na studia
12.30 Akademia wsi
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. dok. „Nie-odnaleziona Rosja”
17.00 S. „Szpi-tal centralny”

18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Rozmowy nad morzem
19.00 S. „Niespodzie-wana sprawiedliwość”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Real-na mistyka”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Szpi-tal centralny”
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Elementary”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „E-ga-zas dugnas”
9.30 S. „Napad na śmieci”
10.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Walki tytanów”
13.00 „Jeden”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Elementary”
18.00 S. „Simp-sonowie”
18.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej
21.15 „Siła przetrwania” film fab.
21.20 „Coś” film fab.

6.00 S. „Skra-dzione życie”
7.00 S. „Nie-śmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zaka-zany owoc”
10.00 S. „Ma-jor Crimes”
11.00 S. „Detek-tyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabój-cze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Obiecany”
16.00 S. „Bądz

ze mną"
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Ślepa”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Cassandra. Wieczne piękno”
23.05 „Morderstwo w... Lourdes”
01.10 S. „Spirala”

06.20 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja Mszy Świętej
08.30 „Studio Raban”
09.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 To się opłaca
13.55 „Kamery wśród zwierząt”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
17.50 „Gra na Maksa”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.15 „Gra na Maksa”
21.30 EURO 2024
00.15 „Gra na Maksa”

07.00 „Afisz kulturalny ekstra”
07.10 „Muzyczne poranki”
07.45 „Tamte

lata, tamte dni”
08.15 „Szlakiem Kolberga”
08.50 „Podróże z historią”
09.30 „Od ucha do ucha” filmy anim.
10.00 S. „Thierry Śmiałek”
11.15 „Rozmowy o zmierzchu i świcie”
12.00 Koncert
13.00 „Reżyserzy”
13.50 „Rodzina Durrellów”
14.45 S. „Hrabia Monte Christo”
16.45 S. „Dom”
18.35 „Słowobranie”
19.15 „Portrety – Marlon Brando, aktor zwany pożądaniem” film dok.
21.00 „Ran” dramat
23.50 „Żeby nie było śladów” dramat

7.00 „Dziennik Regionów”
7.30 „Kobieca twarz Kościoła”
7.50 „Polacy Światu”
8.00 „Przystanek slow food”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Przystanek Ameryka”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 „Muzyczne NAJ”
13.50 S. „Komisarz Alex”
14.40 S. „Czas honoru”
15.35 „Kulturalni PL”
16.35 „Przyjaciele”
16.45 „Ale talent”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Dziennik Regionów
18.10 „Polska z Miodkiem”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 S. „Leśniczówka”
19.20 Słownik polsko@polski

19.55 „Stacja Innowacja”
20.20 „Polacy światu”
20.30 „Korona Gór Polski”
21.00 „Dziennik Regionów”
21.25 S. „Lalka”
22.50 „Festiwal 7. Kultur”
23.25 „Kiedyś to było...”
00.10 „Dziennik Regionów”

07.25 „Był taki dzień”
07.30 „Ja Cię uczyć każę”
07.55 „Spór o historię”
08.25 „Myśliciele”
08.30 S. „Maria Curie”
09.50 „Kuchnia Jagiellonów”
10.15 „Myśliciele”
10.20 „Historia Polski”
11.10 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 „Saga prastarej puszczy” film dok.
12.25 „Kazimierz miasto snów”
12.55 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”
13.00 „Było, nie minęło”
13.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
13.30 S. „Sława i chwala”
14.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.30 „Poznań 56” dramat
16.15 „Miejsce z historią”
16.30 „Korona królów”
16.55 „Niezlomni – Mieczysław Dziedmierzewicz”
17.00 „Sensacje XX wieku”
17.45 „Piosenka przez historię”
17.55 „Byliśmy pierwsi. Poznań 56” film dok.
18.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
18.40 „Spór o historię”
19.15 „Polacy na ratunek Żydom”
19.30 S. „Z biegiem

lat, z biegiem dni”
20.50 „Polska i świat z historią w tle”
21.05 „Historia w postaciach zapisana”
23.00 „Jadwiga Zamoyska. Skarby generałowej” film dok.
23.50 „Historia na ten czas”

00.00 Jak my to widzimy – z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Msza święta z Jasnej Góry
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Ze szkolnej ławki
08.10 Uwięziony Prymas
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś – to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Moja katolicka rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa

12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13:20 Tata z Małopolski – afrykańskie ścieżki ks. Jana Czuby
14:20 Słowo życia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Maria Okońska – kobieta, która miała w sobie ogień
16:25 Artystyczna dusza
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Sanktuarium polskie
17:30 Porady Medyczne Bonifratrów
18:00 Świadkowie
18:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23:30 Filmowe Życiorysy PL

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Ocalić dom
17.00 Skarby z szopy
17.30 Skarby z szopy
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to jest zrobione?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Nagi instynkt przetrwania
22.00 Przeżyć na trawie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Zaginiony osioł znalazł się w stadzie jeleni

Osiół imieniem Diesel, który przed pięciu laty zaginął kalifornijskim właścicielom, odnalazł się niespodziewanie — został sfilmowany w stadzie dzikich jeleni.

Diesel wiódł przez kilka pierwszych lat spokojne życie na ranchu rodziny Drewry. Gdy zniknął, właściciele prowadzili długie poszukiwania.

Dawni właściciele osła uważają, że jelenie stały się rodziną Diesla. Nie mają zamiaru szukać i sprowadzać zwierzęcia do domu. Wydaje się, że jest szczęśliwy z przyjaciółmi u boku.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Lekarstwem na tropikalne upały w mieście jest fontanna Fot. Marian Paluszkiwicz

Pozwała partnera, bo nie zawiózł jej na lotnisko

Mieszkanca Nowej Zelandii pozwała swojego partnera za to, że nie zawiózł jej na lotnisko, choć jej to wcześniej obiecał. Kobieta miała polecieć na koncert z przyjaciółmi. Jednak w dniu jej lotu mężczyzna nie zawiózł swojej partnerki na lotnisko, co jej zdaniem stanowiło złamanie „ustnej umowy”.

Kobiecie uciekł samolot i, jak twierdzi, zmuszona została do kupna nowego biletu lotniczego, a także opłacenia opieki nad swoimi psami, którymi jej partner również miał się zająć. Zdarzenie doprowadziło do zakończenia trwającego 6,5-roku związku, a kobieta domagała się w sądzie od swojego partnera 30 tys. dolarów australijskich (ok. 20 tys. euro).

Pozew jednak został odrzucony, a w uzasadnieniu sąd stwierdził, że aby jakiegokolwiek porozumienie było egzekwowalne, „musi zaistnieć intencja nawiązania prawnie obowiązującej więzi”, czego nie stwierdził w tym przypadku.

Konkurs na najbrzydszego psa świata rozstrzygnięty!

8-letni pekińczyk o imieniu Wild Thang został okrzyknięty najbrzydszym psem świata. Nietypowy plebiscyt odbył się w mieście Petaluma w Kalifornii.

Drugie miejsce w konkursie zajął 14-letni mops o imieniu Rome. Zwierzak porusza się z pomocą specjalnego wózka inwalidzkiego. Po raz pierwszy brał udział w walce o tytuł najbrzydszego psa. Trzecie miejsce zdobyła Daisy Mae — 14-letnia suczka rasy mieszanej.

5 tys. dolarów za pierwsze miejsce, 3 tys. — za drugie miejsce i 2 tys. dolarów za trzecie.

Fot. Instagram